SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 íd. íd.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 3 TERS.
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2.293

ANY X.-NUM. 2.973 | BARCELONA, DIUMENGE 4 DE MAIG DE 1913 | UN NÚMERO, 5 CENTIMS

El senyor

D. Antòn Vendrell i Serra

Morí el dia 21 d'Abril a l'edad de 66 anys

(Q. E. P. D.)

Sos afligits esposa, D.ª Bonaventura Llauradó, filla Jacinta, fill polític Nicolau Juncosa, nets Joaquim, Jacinta, Regina, Ernestina, germans, nebots, cosins, la raó social ***Vendrell i C.ª***, i demés parents al fer-li saber a vostè i família tan sensible pèrdua, preguen li tributi un record en llurs oracions i se serveixin concorrer als funerals que en sufragi de la seva ànima tindràn lloc, dilluns día 5 del corrent a les deu del matí en l'Iglesia Parroquial del St. Angel Custodi (Hostafrancs) per lo que'ls quedaràn eternament agraits.

Per respecte a la santedat del temple el dol se dóna per despedit.

Les misses després de l'ofici i desseguida la del perdó.

El senyor

Don Joan Peris-Meneheta i Guix

Cavaller de la Reial i distingida ordre d'Isabel la Catòlica, director de "El Noticiero Universal"

Ha mort després de rebre els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(E. P. D.)

La seva desconsolada viuda, sos afligits pares, pares polítics, germans, germans polítics, oncles, cosins, nebots i demés parents (presents i ausents), la redacció de EL NOTICIERO UNIVERSAL preguen a sos amics i coneguts, se serveixin assistir a les misses que pera l'etern descans de l'ànima del finat es celebraràn en la iglesia parroquial de Santa Agna el dilluns dia 5 dels corrents de deu a dotze del matí per lo que rebràn especial favor.

Per respecte a la santedat del temple el dol es dóna per despedit.

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

Els Exms. i Ilms. Srs. Arquebisbe de Valencia i de Sevilla i els Bisbes de Barcelona, Coria, i Seu de Urgel s'han dignat concedir 100 i 50 dies d'indulgencia, als seus fidels de les seves respectivs diòcessis per cada acte de piedat que realitzin en sufragi de l'ànima del finat.

Dr. MARCH ex-ajudant del **Dr. Moure de Burdeus. — Nas, coll i orelles.**—Fontanella, 15, 1.er, 1.ª. De 3 a 5.

Llenguatje de pinxos

Com parlen els jaumins i com s'educa una generació

Se publiquen a Barcelona uns paperots jaumins que són un model de llenguatge groller, provocador, baixament agressiu. En els bons temps de la pinxería lerrouxista, no s'arribà als extrems a que arriben aquests periodiquets, que's donen com a menjar espiritual a tota aquesta jovenalla que ha tingut la desgracia de caure sota la violenta influencia dels requetès i joventuts carlines.

Es una llàstima que tanta gent católica com vol cuidar-se de l'educació del poble, del ben parlar, de la civilitat i de la moral ciutadana, no intervingui per a evitar que's pugui escriure així, que's pugui llançar damunt les masses de joves aquesta nociva pedagogía d'agressió, de sang i de pinxería.

Tots els que's preocupin seriament d'aquesta qüestió magna de l'educació del poble, en el seu sentit més alt i complet, no poden deixar mirar amb indiferencia la feina d'aquests setmanaris carlins, d'aquests requetès i d'aquests oradors furients, que més que predicar una idea propendeixen a infiltrar l'odi, l'intolerancia, l'agressió, l'amor al vessament de la sang del poble, la pinxería, el matonisme. Què pot donar, en la seva maduresa, una joventut així nodrida espiritualment ?

Però deixeu que reproduim alguns fragments escullits d'aquesta literatura jaumista, que ells seràn més eloqüents i demostraràn més la nostra raó que no pas lo que podríem dir nosaltres . Heuselsaquí:

«Por su Persona Augusta, sí, ¡jóvenes! porque ha llegado la hora de afirmar sin distingos de ninguna clase que somos personalistas convencidos, jaimistas y sólo jaimistas, ya que con el triunfo de Don Jaime tendrá cumplida satisfacción toda la sublimidad de nuestro ideal sacrosanto.

¡Jóvenes !afirmad una vez más vuestro personalismo como sea preciso; no os detengáis ni ante el insulto hampón ni ante la amenaza cobarde; imponed vuestra voluntad con la fuerza contra la fuerza; sed sinceros y nobles frente a los farsantes y los acomodaticios; luchad, dominad, triunfad.

Que nada ni nadie ose mancillar el nombre de nuestro Caudillo; que no haya sapo que se atreva a croar ante nosotros, sin que nuestro pie se pose en su barriga; que nunca más pueda nadie disputarnos el título de amos de la calle.

Contra los conservadores, el salivazo; contra los liberales, el cachete; contra los republicanos y ácratas, el garrote.

Rindamos culto a la violencia cuando a la violencia se nos lleve; seamos bárbaros cuando contra savajes y bárbaros luchemos; incluyamos entre los objetos de nuestros amores a esa arma bendita que con el nombre de browning es justiciera cuando en manos de un hombre justo se halla.

Si a la Patria se martiriza, si a Dios se ofende, si al R... se intenta mancillar ¡obrad. Por menos, por mucho menos, nuestros padres hicieron hablar las bocas de sus fusiles .

¡Jóvenes!

Haced que nuestro Caudillo no sufra desengaño a las esperanzas concebidas ante la representación de la España tradicional; que esas sus palabras de que «nunca como ahora confío en el triunfo» no sean desmentidas por cobardías ni afeminamientos.

¡Sed valientes; sed temerarios; sed hombres!»

En altre lloc del mateix paper en que s'inserta aquesta proclama bèlica, després de la qual sembla que no més falta aconsellar que's passi a «mata degolla» als lliberals, se diu encara :

«Somos soldados siempre dispuestos a la lucha ¡hoy nos batimos en las avanzadas de la Prensa; en un mañana próximo, impacientes esperamos para luchar en las montañas por aquellos ideales que hoy en tantos lugares se intenta destruir.

Nosotros somos nosotros, fuertes, sin miedo; nuestros músculos están bien templados, son del acero más refinado, se partirán en mil pedazos, pero ni nadie ni nada conseguirá doblarlos.»

Això no són més que petites mostres extretes d'aquí d'allà, sense llegir el cos dels articles .Hi ha que veure ara el to general d'aquests periòdics i la continua excitació a la violencia que d'ells se desprèn; talment semblen expandir baf de pólvora i de sang .

Aquesta gent, quan venen eleccions, se ajunten amb els regionalistes i tots plegats se diuen gent d'ordre i defensors de Barcelona!

ECOS

EL telègraf ha tingut a bé anunciar la mort den Fermí Arrudi, conegut pel gegant aragonès. Ens comuniquen que tenía 45 anys llargs, naturalment, que feia de comerciant i que havía lograt un capitalet exhibint-se. El periodista que ha llançat la nova hauría d'haver telegrafiat la mida de la caixa del gegant, únic detall interessant de la seva mort.

L'Arregui és un record de joventut. Anava amb les seves calces d'aragonès, el mocadoret al cap i la faixa. Com el malabarista de l'Anatole France, ofería a la Verge lo que més estimava, els jocs dels seus ganivets, ell dedicava a la seva raça l'immensitat de la seva carnadura, habillant-se tradicionalment, per a que tothom sabés que eren les muntanyes de l'Aragó les mares d'aquella fortalesa.

Ell segurament que volgué servir a la seva patria de faisó més gallarda i positiva, emperò els gegants són unes víctimes de la prosa contemporania. En les èpoques heroiques els gegants eren reservats per a llegendaries gestes. Guardaven princeses, eren capitans famosos, decoraven les gestes cavalleresques, però avui ja no són aprofitats ni per a tambors majors, i ells, humils, van per la terra, mostrant ingenuament la seva corpulencia.

Ells se resignen i mansament se mostren en les fires o en les barraques dels barris populars, sense cap vanitat, com si els hi fessin un favor anant-los a veure. No tenen ni l'orgull dels atletes, que mostren els seus muscles, ni la presumpció dels lluitadors, ni la vanitat de tots aquells que tenen públics boca-badats. Ells, no. S'inclinen sobre la gent, amb maneres de protecció, com si el seu patró Sant Cristòfol els hi hagués omplert l'ànima de bondat per als petits i agafen un aire casolà, de bon jan que reb a casa seva uns senyors que venen a veure'l.

De gegants ja no'n queden gaires. O potser nosaltres ja no els veiem, com anavem a veure al gegant aragonès que s'exhibía en una botiga del passeig de Colón. Per això quan un d'ells se mort, li dediquem un record, que no podem fer-lo sentimental, perquè un gegant és la cosa menys sentimental. La ballena enrocada a Sant Feliu, la ballena que vegérem en el Paralel i que fou precís deixar-li una mica de carn sense pintura, per a que la gent se convencés de que no era ni de goma ni de cartró, tenía més eficacia sentimental que un gegant.

—◆—

EL banquet que s'ofereix a l'Alomar en desagravi a l'actitut del tribunal madrileny que jutjà les seves oposicions a la càtedra de Literatura del nostre Institut, tindrà lloc el dissabte, segurament en la Maison Dorée. El preu que s'ha fixat és el de deu pessetes.

Se vol testimoniar novament a l'Alomar l'amor per la seva obra d'intel·lectual i de poeta. Ell és una de les nostres grans figures literaries, no ja com a poeta, sinó com a teoritzador i crític i la ciencia oficial, el catedratisme arcaic i misoneista el prosterga, negant-li prou competencia per a alliçonar en belles lletres a la nostra joventut.

Els nostres homes de lletres sabem que acudiràn al banquet, prescindint de diferencies partidistes. Es una fortíssima i dilectíssima intel·ligencia lo que's desagravia i ja que tant preconitzem el respecte a les gerarquíes, bo és que per un moment no's vulgui desvirtuar aquest respecte amb recels innecessaris.

Madrid ens va donar l'exemple. Foren l'Azorín, el conservador, i en Valle Inclàn, el tradicionalista, els que oferiren la taula honorífica an en Gabriel Alomar, el jacobí.

La frèvola gasetilla

Taft, professor i home de panxa

Realment aquest país nordamericà es una font inestroncable per als que's dediquen a escriure frèvoles gazetilles. Si hi hagués gaires països com Nord-Amèrica els diaris seríen frèvols de des de la capsalera fins al peu d'imprempta. I aleshores ja no solament escriuriem de les frevolitats, senzilles i curtes gazetilles, sinó que ens plauría escriure'n l'article de fons i els successos.

I de si es veritat lo que diem respecte aquest pròdig país dels dollars i de les miss neurastèniques, en respón el següent fet del qual no obstant, no sabem qui respón d'ell, ja que qui redacta aquestes gazetilles està disposat a dir «yo no he sido» desseguida que se li exigeixi rectificació

L'ex-president Taft ha començat a explicar una càtedra de Dret en l'Universitat de New-Haven. El primer dia que havía de donar una conferencia als seus deixebles, se presentà a classe essent acullit amb gran curiositat i respecte, ja que en els Estats Units encara no hi han arribat les belles i reconfortadores gatarones estudiantils que s'istilen a Barcelona en diades assenyalades com les d'inauguració de curs, per exemple. I aquest fet d'ésser el nou professor rebut amb un respecte tant ianqui com poc espanyol, es més digne d'ésser consignat, quan Mr. Taft pesa la friolera de 170 quilos i posseeix una de les panxes més rodones de tota l'excelsa Repúbica nordamericana.

I passà lo que mai se cregué que pogués passar, o sigui que'l silló que devía ocupar el professor resultava petit per al seu opulent ocupant. No hi valgueren esforços, ja que'ls braços del silló no's donaven. Aleshores se buscaren sillons per a tot arreu i cal ! no n'hi havía ni un per a les ex-presidencials anques de Mr. Taft. I davant de que no hi havía sillò a propòsit per a ell, alguns deixebles solícits acudiren amb un sofà que Mr. Taft ocupà, sinó content resignat.

Després continuà'l nou professor les seves explicacions, però'l respecte havía desaparegut i d'ençà d'aleshores les rialles i les bromes foren tant ianquis com espanyoles.

De Política

Notes i comentaris

Declaracions den Miró

Ha arribat de Madrid el senyor Laureà Miró, quefe dels reformistes barcelonins.

Segons se diu, el senyor Miró ha convocat la Junta Municipal del partit, davant la qual farà importants declaracions.

Còm seràn aquestes declaracions? S'acceptaràn les paraules de l'Alvarez de que apoiarà la construcció de la segona esquadra? S'acceptaràn les de l'Azcárate, que diuen lo contrari?

«Ecco il problema». Atés el caràcter eclèctic i les ganes de viure bé amb tothom que semblen animar a tots els petits prohoms reformistes, se pot assegurar que lo que s'acordarà es que tots dos tenen raó i que la qüestió es no fer dissidencia.

Pro Mancomunitat

Els parlamentaris catalans que han tornat de Madrid, no venen massa ben impressionats de les possibilitats de que sigui aprovat el projecte de Mancomunitats.

Encara que en Romanones, oficialment no digué res desagradable, altres impressions recullides no permeten abrigar un exagerat optimisme.

El cas "Claveria,,

El senyor Xavier Puig, en nom d'un grupu de correligionaris adherits a l'U. F. N. R. i pertanyents al districte de Falset, ens prega la publicació de les següents ratlles:

«Per la ressenya que fa el periòdic de sa digna direcció el dia 29 d'abril de la «Diada Regionalista» de Tarragona, hem vist amb sorpresa que'l senyor Clavería, ha assistit a dita Diada, en la qual digué que l'autoritzaven a parlar els 5.700 vots que obtingué la seva candidatura en les darreres eleccions de diputats provincials en el districte Falset-Gandesa.

La Junta Municipal d'U. F. N. R., d'aquesta vila, en nom propi i demés correligionaris, protesta de l'assistencia de dit senyor, al referit acte, ja que aquest senyor poques setmanes enrera, o sigui abans de les eleccions, vingué a cercar els vots dels republicans en un miting que donà en aquesta població, afirmant que no havía autoritzat a ningú perque «La Veu de Catalunya» el presentés com a candidat regionalista i afegint que ell no havía pertenescut mai a la Lliga Regionalista, per considerar-la conservadora i reaccionaria i declarant-se republicà fervent, autonomista, anticlerical i socialista.

Ens consta que la mateixa propaganda se feu a tots els pobles del Districte per a obtenir els vots dels republicans. Ademés reberem una carta del president del «Centre Autonomista Republicà» de Gandesa, en la que acreditava que'l senyor Clavería pertanyía en aquell Centre, carta que conservem en nostre poder.

Protestem amb doble motiu, perque vàrem aplaudir i col·laborar a la retirada del nostre benvolgut amic i correligionari senyor Isern, a fi de no portar divisions en els republicans, fent inconcientment mal an aquest senyor.

D'haver-se presentat el fresc senyor Clavería amb caràcter regionalista, podem assegurar que la seva elecció per lo que respecta als pobles que integren el districte de Falset, hauría sigut migradíssima, puix dites doctrines no han pres aquí increment. Del districte de Gandesa no en podem respondre perque poques relacions tenim amb ell.

Al món s'ha de viure per a veure. Homes despreocupats en política n hem conegut, però cap com el senyor Clavería.»

Tenen raó que'ls sobra'ls nostres amics i posen les explicacions que donen en immillorable lloc la seva honradesa política. El nostre diari pot vantar-se de no haver contribuit a fer la part d'aquest aventurer. I recordi's que això motivà que periòdics que obeeixen a prohoms que estàn a punt d'ingressar a la monarquía, i diputats dels quals se diu que han demanat ésser admesos a la Lliga, ens censuressin amb dures paraules que ara's podràn aplicar, ells que son els culpables d'aquest veritable timo al cos electoral de Falset-Gandesa, fet pel desaprensiu Clavería amb l'apoi dels seus patrocinadors.

La nova Diputació

Per falta de número no pogué celebrar ahir la Diputació Provincial, la sessió de constitució de la mateixa. Segons sembla era ja cosa convinguda entre'ls diputats.

La sessió tindrà lloc demà.

Per a tractar de la dita constitució, s'ha reunit la minoría regionalista, acordant mantenir el bloc de dretes que governa la Diputació i repartir-se entre elles, els càrrecs de significació política.

Naturalment, tornarà a ésser president el senyor Prat de la Riba.

Ja's barallen

Tant joves com son en la vida pública aquests reformistes, i ja's barallen com un partit gran.

L'Agrupació Reformista Central ens comunica que'l seu Consell Directiu ha acordat comunicar a don Gumersinde Azcàrate, haver vist amb satisfacció la decisió de no acceptar la presidencia del Congrès, aixís com fer saber a don Melquíades Alvarez haver rebut amb desagrado les seves declaracions referents a les noves construccions navals.

Els reformistes d'aquesta societat mereixen elogis, per que s'han sentit republicans i homes de convicció abans que melquiadistes.

La mateixa Agrupació ha acordat fer mitings pels districtes de Terrassa i Sant Feliu.

Lo que passa a Calella

Per al senyor Sànchez Anido

Lo que passa a Calella en aquest período de rectificació del Cens Electoral que demà acaba, fins fa necessari cridar l'atenció del senyor Sànchez Anido, no en la seva calitat de superior geràrquic de l'arcalde d'aquella població i adhuc del seu secretari, sinó que lo que ocorreix fins necessita que sobre'l mateix requerim a l'home cavalleresc i respectuós amb la llei, a don Joan Sánchez Anido.

Amb tot el respecte que'ns mereix la persona de la primera autoritat civil de la «provincia» hem de dir-li que no podem creure que toleri, ni unes hores més, els abusos dels seus subordinats a Calella que entorpeixen la rectificació del Cens Electoral en aquella vila. Bons ciutadans la duen a terme amb cívica tossudoría, i són ciutadans de totes les modalitats polítiques de Calella excepció feta, naturalment, dels que representa el seu arcalde que són els amics del diputat provincial senyor Bartrina. Corroborant això, vegi's lo que aposta de lo que diem escriu el nostre confrare «La Veu»:

«Senyor Governador civil: a V. E. és a qui toca intervenir en lo que a Calella passa. Després ja tocarà el torn a la Junta Provincial del Cens, i en son cas a l'Audiencia.

La Junta Municipal del Cens de Calella ha exposat unes llistes d'inclusions i d'exclusions completament equivocades.

Molts electors que tenen dret a ser-hi no hi figuren; molts que no poden ni deuen ser-hi hi consten. Contra aquestes equivocacions hi ha la rectificació. Però la rectificació té un terme i necessita una documentació que han de facilitar les arcaldíes. I l'Arcaldía de Calella, mentres van passant els dies de la rectificació, amb excuses i dilacions, amb armes que ja crèiem que no s'usaríen més a Catalunya, té als reclamants sense'ls documents que necessiten per a fer valer el seu dret.

En les llistes d'inclusions hi figuren molts individus que no tenen dret a ser-hi per no tenir encara l'edat, i en canvi molts altres fills i veíns de la vila i que passen de molt de l'edat que marca la llei, i alguns que fins havíen tingut vot en altres eleccions, hi manquen.

Tots els esforços dels bons ciutadans de Calella s'han estrellat fins ara en el procediment de les oficines municipals.

Ja passa de ratlla lo que succeeix a Calella i és hora de que hi intervingui l'autoritat de V. E. per a evitar conflictes que podríen sorgir.

Per avui no direm rès més, senyor governador. Esperem l'intervenció de vuecencia.

Si sabessim a quina agrupació política pertany l'arcalde de Calella, an ella ens dirigiríem per a que intervingués en el conflicte, en ares de la veritat del sufragi que tots els partits de Catalunya respecten.»

Al senyor Sànchez Anido, doncs, amb la perentoritat que'l plaç legal senyala per a la rectificació del Cens, li fem el requeriment de que mani complir an els seus subordinats de Calella lo que an ells, per manament de la llei, pertoca.

I hi confiem amb aquest requeriment que fem an el senyor Sànchez Anido, cavaller i respectuós amb la llei.

Escola d'Agricultura

Concurs

El Patronat de l'Escola Superior d'Agricultura ha acordat proveir per concurs les cinc places següents:

Professor de Geología, que ensenyarà: Geología i Geografía física agraries i ademés Anatomía i Fisiología vegetals i Botànica agrícola.

Professor de Matemàtiques, que ensenyarà: Geometría analítica, Càlcul infinitessimal, Nocions de Mecànica racional, Termodinàmica i Mecànica química.

Professor de Zootecnia, que ensenyarà: Anatomía, Fisiología i Higiene dels animals, Zoología agrícola, Zootecnia especial i un trimestre de Zoología, en el curs preparatori.

Professor de Fitotecnia, que ensenyarà: Fitotecnia i Silvicultura.

Ajudant dels professors de Geología i de Biología que, ademés de les dues ajudantíes, ensenyarà la Geología, Mineralogía i Petrografía en un trimestre del curs preparatori.

Les quatre places de professor están dotades amb l'haver de tres mil pessetes anyals i la d'ajudant amb dues mil pessetes.

Aquells que's creguin poder desempenyar algún dels esmentats càrrecs i vulguin pendre part en els concursos, poden presentar ses instancies i documentació a les oficines de l'Escola Superior d'Agricultura, carrer d'Urgell, 187, qualsevol dia feiner, de nou a dotze del matí, després de la publicació de l'anunci en el «Boletín Oficial» de la Provincia, fins al 15 de setembre vinent, inclós. En el mateix lloc i a les mateixes hores fixades per la recepció de les instancies, se facilitarà una llista de les condicions que deuen reunir els aspirants a les diferentes càtedres.

De Teatre Català

En la blanca Sitges, amb motiu del Centenari del Greco, que tindrá lloc per la primavera de l'any vinent, se preparen grans festes en honor i lloança d'aquell pintor immortal.

Entre'ls diferents espectacles en projecte, s'hi compten unes espléndides representacions dramátiques vora'l mar.

⁂

L'Enric Borrás, al cap d'una companyía composta d'elements de gran valúa, actuará el mes d'octubre d'aquest any en el «Teatro Price», de Madrid.

Donará a conéixer, traduides al castellá, obres noves dels més famosos dramaturgs catalans.

⁂

La magnífica revista «El Teatre Catalá» prepara un nombre extraordinari dedicat al patriarca dels nostres actors, l'il·lustre Is de Soler.

En l'esmentat nombre hi figurarán treballs dels nostres primers autors dramátics i crítics teatrals.

⁂

En Jaume Borrás, segons s'assegura, deixará molt aviat de formar part de la companyía del seu germá Enric.

⁂

En el teatre Arnau, convertit ja fa temps en «music-hall», «ont lo genuinament «catalá» no hi entona gaire i lo marcadament «catalanista» no hi entona gens», com diu molt bé la revista «El Teatre Catalá», hi há una «coupletista», la «Lola Durán», que, confiada en el seu art, s'ha atrevit a cantar cançons populars catalanes, les més pures de sentiment.

Aquell poble abigarrat, «cosmopolita», saturadíssim de tanta cançó crapulosa, ha rebut amb éxit immens a la gentil artista, extasiant-se amb les melodies anónimes de la nostra terra.

⁂

L'eminent prosista catalá en Joaquim Ruyra, ha traduit al nostre idioma la tragedia «Fedra», de Racine.

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. **Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la**

DISPEPSIA

las acedías, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime **los cólicos, quita la diarrea y disentería, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos,** el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. **Cura las diarreas** de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

Dr. Serrallach *Vies urinaries* 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40.
Consulta económica, de 7 a 9, Jovellanos, n. 9

ENQUESTES I INTERVIUS

ELS LLUITADORS DEL MAR

El moll de pescadors

Entre'l Moll de les Balears ont atraquen les grans naus de les companyies Trasatlántica i Pinillos, el Moll Nou i el Varader, i el Moll del Rebaix, en la Dársena de l'Industria, hi ha un tranquil lloc ont varen les barques de la nombrosa flota pescadora de la ciutat i a temporades de moltes altres flotes de la costa catalana, que vénen a pescar a les nostres aigües.

En dies de bonança i encara més en els de mal temps, la suau i amplíssima rampa-varader dels pescadors presenta un espectacle pintoresc i interessant. Cent, dues centes barques... pintades de colors obscurs reposen allí de les fadigues passades. Algunes mostren honrosos senyals de sos seus combats amb la mar, altres están en algún lloc retirat, esperant que'ls siguin curades les ferides, filles d'aquests combats amb el mar, o de la seva velluria.

Peró, velles i joves, rescent pintades o descolorides, l'uint totes les seves bandes, els seus pals, les seves veles plegades i els seus flocs, els ferros (áncores), els ormeigs, els arreus de pescar, les nances, els que's dediquen a la pesca de la llagosta, els mariners surgint les xarxes, o arreglant la minestra o menjant, mirat tot de conjunt, causa un efecte enlluernador: Un pintor colorista, un Rusiñol, un Raurich, un Mir, un Colom, podrien treure'n cent teles d'aquell espectacle.

Com ja hem dit en altra ocasió, avui els pescadors tenen montats alguns serveis, per obra de la Junta del Port, que fan menys penoses algunes de les seves tasques: una casa de máquines amb cables per a varar les barques, l'Escola de Pesca, el Mercat de Peix, i un registre diari telegráfic, que senyala el temps regnant des de'l Golf de Lyó, a les Mallorques i més enllá de l'Ebre.

Els vells lluitadors. — La quitxalla

Hem encapsalat aquesta informació amb el títul de «Els lluitadors del mar», perque a ningú escau tant com an aquets vells, an aquets homes envellits, batallant amb les aigües per a arrancar-los-hi els seus tresors.

El mariner, el que ha envellit a bordo de les naus de vapor i fins els mariners que han visitat totes les latituts de la terra, embarcats en gran velers, han sostingut tremendes batalles amb els elements, han passat angoixes de mort, sols en les immensitats de l'Occeà. Serán clars els que durant la seva vida no han tingut tranzits de mort, en que haurán pensat no veure mai més les terres patries i l'esposa i la familia amades, o entre mig d'aquestes angunies tenen llargues jornades de calma en que mar i cel semblen dormir en espasme profon i ademés tenen el jornal que cobrarán sempre, el pa assegurat mentres treballen.

El pescador no es així. Ell ha de lluitar cada día i el seu treball es més pesat. Ell, si'l sorprén una tempestat, no té més que una feble barca per a resistir-la. Ell, si no pesca no guanya, malgrat la jornada hagi estat de les més penoses.

Més el seu posat es noble, la seva cara es ferrenya encara que l'ánima seva es de nen, i el seu pit es ample i els braços nervuts i el seu esperit lliure, que per això digué mestre Maragall que:

«El mar es gran i es suau i brilla i canta
dessota'ls vents bramant amb fort combat,
és una immensa lluita ressonanta,
es un anhel etern de llibertat.

Guaitant al mar els ulls la llum demanen,
bevent sos vents els pits se tornan braus,
anant pels mars els homes s'agermanen,
venint dels mars mai més serán esclaus».

El dia que estiguérem en el Moll dels Pescadors, els vells lluitadors estaven escampats per tots costats: comentant gestes de jorns terribles en grupus; fent cálculs per als temps d'istiu; contant velles historíes, o bé fent comentaris sobre les condicions marineres d'una barca nova; o bé, sols, remendant veles i arts, sentats a terra i en els bancs de les barques. Fárem coneixença amb alguns dels vells lluitadors.

Coneixérem l'Albert, de més de 70 anys; el «Caiman», que'n té més de 75; el «Pollastre», que durant una nit terrible de 1911 perdé un fill, i d'allavores ençá que no fa res de bo, ell que no l'havien vençut ni els anys, ni els mars, ni els vents. Sentirem parlar del Pau del Born, mort de fa poc, i qual enterrament fou una manifestació de dol de la gent pescadora; sentirem parlar d'altres vells pescadors i de moltes historíes que ompliríen un llibre.

I vora dels vells, vegerem els futurs pescadors, els bailets de la gent del mar, d'una morenor broncejada, colrats, dreçós i forts. Prop d'ells rodaven els trinxeraires del port, entramaliats com petits diables, que saltaven i corrien i s'empaitaven, ensenyant les carns torrades per entre els esqueixos de les vestimentes miserables.

Arriben les barques

Cap allá a les quatre de la tarde eren, quan començaren a arribar les barques pescadores. De bon matí, entre sis i vuit, ja n'havien arribat d'altres, peró aquestes eran les que havien marxat a altres hores del día, aquestes eren les parelles del «Bou».

L'arribada de les petites naus pescadores, es un espectacle emocionant i curiós. Les mullers dels pescadors, els bailets, les venedores peixateres, tots els que viuen de la pesca i els curiosos que no falten mai, s'aboquen allí ont arriba una barca, veuen lo que porta, se decanten cap a una altra. I quant han arribat totes i el peix es a terra, i la máquina i els seus cables van treballant per a varar les barques benvingudes, més enllá de la rampa, en un espai lliure del moll, s'han format, vint, trenta, fins cinquanta grupus, que criden i s'esgargamellen «encantant» el peix arribat.

Si la pesca ha sigut bona, el mercat, la belluguedica i la cridoria dura llarga estona i els ulls i els rostres de tots en són alegres; si la pesca ha sigut escassa, el mercat dura poc i l'alegría menys.

I les barques queden allá fins al día següent.

Patrons i pescadors

Preguntárem a un bon pescador amb el qual ens honrárem en departir llargament, amb en Joaquim Bel, quin era el jornal máxim que's treien els pescadors.

—Ja veurà, ens digué, això és segons la pesca. Tant com més se pesca més se guanya.

—Es dir, doncs, que un día de molta pesca, deuen partir-se beneficis força regulars. Quant pot esser el máxim?

—Entre cinc pessetes o sis.

—I el mínim?

—El mínim, res, puix si no hi ha pesca no hi ha beneficis pel patró ni «jornal» pels pescadors.

—I còm són repartits els beneficis?

—Una tercera part pel patró, pels gastos de propietat, ormeig i demés, i lo restant repartit entre tots, inclós el patró i tot, ja que ell ha treballat com els demés.

—Y tenen més d'una barca els patrons?

—N'hi ha que sí, alguns en tenen fins a cinc o sis de catorze «pues» de llargada (70 pams), peró molts no'n tenen més que una.

—Aixís, doncs, deuen passar algunes vegades que no's deu guanyar rés i moltes que deu esser poc el guany.

—Prou! I tantes! Sense els dies que no's pot sortir per mor del mal temps.

Amb això començaren a lliscar unes altres barques; eren les cinc de la tarde, i el pescador Bel, ens doná comiat amb una forta encaixada. El dever el cridava.

Aviat vegérem tres o quatre barques que lliscaven aigües enfora i darrera d'aquelles en seguiren moltes més.

La nit en el mar

Eren les barques «sardinals», les que havien de pescar durant la nit, per a tornar a l'endemà de sis a vuit del matí.

Les aigües estaven en aquells moments immóbils. La Dársena de l'Industria semblava un llac tranquil en mitjorn d'istiu. Peró duraría aquella mansuetut de les aigües? Tindrien els mariners una bona nit? Aixís els ho desitjarem de bon cor, igualment que la pesca que recullissin sigués ben abundosa. Que bé s'ho mereixen els que's passen les hores de la nit en plena mar per a poder recrear la taula dels ciutadans amb els plats de peix fresc i argentat, blanc o vermell o daurat.

En dies de bonança, la nit en el mar es bella i ho es encara més si está seré i la lluna brilla en l'espai o les estrelles llúen amb hermosor sobirana. Peró i les nits que els núvols menacen tempesta i que impensadament, per un fenómen no previst de la meteorología el mar se revolta i menaça engullir-se homes i barques?

Hi ha vents temuts pels mariners que poden aixecar tempestes menaçadores. L'Oratge, el Mestral, la Tramontana, el Llevant i altres, son més temuts per la gent del mar, que l'aigua i el foc per la gent de terra.

Penseu sempre, quan en les nits plácides d'istiu aneu a refrescar el cos en la platja, ajeguts o sentats en la sorra d'or, que aquelles llumetes misterioses que's veuen aigües endins, son els fanals de les barques pescadores, que en aquelles barques, minúsculs joguets de les ones, van pares de familia que un día i altre día desafíen les ires del mar, per a cumplir aquella sentencia que diu: «guanyarás el pa amb la suor del teu front» i que ells el guanyen amb perill de la seva vida.

Les penuries de l'ofici

Les penuries de l'ofici de pescador son moltes. Les hores de treball son llargues i els guanys escassos.

La feina es ruda, i a la fi dels anys no hi ha cap pescador que hagi pogut veure recullit un petit passament per a la vellesa. Es una classe més de les que viuen, vegeten i moren sense haver tastat del món altra cosa que immensos dolors i curtes satisfaccions i escassos plaers.

I veusaquí amb poques paraules com podiem dir quelcom de tot lo que's relaciona amb els lluitadors del mar.

PERE DE PRADES.

Esfondrament.-Un mort i varis ferits

Ahir a les cinc de la tarde, poc més o menys, s'enfonzá la teulada d'una fábrica de glucosa en construcció, en el carrer de Pere IV, cantonada al de l'Igualtat, barriada de les Cases Noves de Sant Martí.

Les runes agafaren a varis obrers dels que estaven treballant a l'obra, resultant un mort i varis ferits, entre ells cinc de gravetat.

L'enfonzament produí un gran estrepit, acudint al lloc del sinistre molts dels veins d'aquella barriada que contribuiren al salvament dels desgraciats obrers, víctimes del seu dever.

Els ferits foren conduits en llliteres als dispensaris del Port i del Poble Nou.

Un dels ferits, anomenat Antoni Linares, d'uns 45 anys d'edat, va morir a l'arribar al dispensari del Poble Nou.

Els demés ferits són els següents:

Rafel Riera, de 23 anys, habitant en el carrer de Lope de Vega, núm. 3, tercer. Té ferides greus en tot el cos.

Joaquim Nebot Gil, de 54 anys, habitant en el carrer de Rovira, 9. tercer. Ferides greus en tot el cos.

Joaquim Negrot, de 17 anys, habitant en el carrer del Taulat, 6. També greu

Andreu Almoyol, de 55 anys, domiciliat en el carrer de Bogatell, 16, baixos. Greu.

Cándid Burguyol, de 19 anys, habitant en el carrer de Bofarull, 137, baixos. Greu.

I el listor Cándid Bofarull, que té lesions lleus.

En el lloc del succés hi vegerem a l'arcalde senyor Collaso, al senyor Millán Astray i al quefe de la guardia municipal senyor Mendiola.

Els ferits reberen també després la visita d'aquests senyors.

El senyor Collaso entregá al senyor Mendiola una quantitat per a que's socorri als ferits i a la familia del mort.

A darrera hora el jutjat de guarda estava instruint diligencies.

L'arcalde ha donat l'ordre de que'l doctor Hernández, visiti als ferits, entregant-los a l'ensems 25 pessetes a cada un, del seu peculi particular.

Els catalans fora de Catalunya

El Centre Catalá de l'Havana ha constituit el seu C. D. de la següent manera: President, Andreu Petit; primer vice-president, Pere M. Ortoll; segón vice-president, Carles Sandiumenge; tresorer, doctor Josep Murillo; secretari, Josep Folch; vice-secretari, Esteve Mundet; consellers: Josep Pell, Antoni Redón, Nicoau Panasll, Heribert Prats, Josep Conangla, Enric Huguet, Martí Rius, Jaume Planiol, Joaquim Pérez, Marcelí Cabalell, Joaquim Vidal, Josep M. Estany. Suplents: Josep Jaumira, Jacinto Farrés, Joan Farrés, Lluis Baile, Marsal Llosent.

Hem rebut impresa la «Memoria» del Centre Catalá de l'Havana, corresponent a l'exercici de 1912.

A la capsalera hi va estampada la «Declaració de principis» acordada en Junta general de 6 d'agost de 1911, en la qual es consigna que'l Centre es considerava com una extensió social i espiritual de Catalunya en terra cubana i la solemnial afirmació de la Personalitat Catalana; demana que l'organització política de Catalunya respongui a l'opinió de la majoría dels catalans i que mentres això no's pugui lograr es demani a l'Estat que concedeixi la més amplia autonomía.

La Memoria fa saber que'l Centre ofereix als seus associats socors médic en la Quinta Balear de la qual en publica sis vistes fotogravades que demostren la perfecta instal·lació d'aquesta «Quinta de Salut». Publica la llista del personal facultatiu.

Fa historia de la vida corporativa i del falaguer estat económic en que's troba.

Esplica lo que és l'establiment de Triscornia o estació d'immigració ont hi queden depositats tots els immigrants en observació sanitaria, fins que un particular o entitat afiança al Govern que en cas de necessitat aquell immigrant no será una cárrega onerosa per a l'Estat cubá. En cas contrari son reembarcats cap al port d'origen.

El Centre Catalá de l'Havana té montada una Delegació d'immigració per a tots els qui van a Cuba, havent-se ja inscrit socis del Centre Catalá a Barcelona o a bordo del vapor. A Barcelona hi ha un delegat del Centre que fa les inscripcions.

La Memoria dona una noticia detallada de tots els actes interessants per a Catalunya en que ha pres part activa.

Publica, ademés, la llista nominal dels 235 socis que el formen, tots els catalanistes; el moviment de caixa i les altes i baixes de socis.

Del Govern civil

La protecció a l'Infancia

En la darrera sessió celebrada per la Comissió Permanent de la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat, s'acordà que ingressés a càrrec de la mateixa, un altre cec a la Reial Associació en favor dels Cecs.

Se donà compte de la ponencia presentada a la Junta pel vocal de la mateixa, don Frederic Rahola, sobre la llegitimació per part del pare, d'una nena de sis mesos, filla natural, abandonada de la seva máre, i en poder, actualment, d'una dòna mercenaria, essent aprovada en sa totalitat; també's va donar compte de la visita feta a l'arcalde per la comissió nomenada a l'efecte per a felicitar-lo per al seu nomenament i prosseguir les gestions relatives al servei de repressió de la mendicitat i la vagancia, suspeses amb motiu de la dimissió de l'anterior arcalde. S'acordà visitar de nou al senyor Collaso, després que aquest hagi estudiat els antecedents de l'assumpte.

Aixís mateix se donà compte d'haver sigut recullits durant la darrera setmana 18 nois, dels quals 4 foren reintegrats immediatament a llurs families, que feia poc havien abandonat; 2 ingressaren a l'Assil del Parc per a ésser repatriats, informació previa; 3 ingressaren a l'Hostatge Provisional de la Junta, per a l'estudi i classificació dels mateixos; dos foren reclosos a l'Assil Durán, i 7 foren repatriats a Cartagena.

Dels antics recullits baix la tutela de la Junta, 8 han sigut col·locats en comerços i industries i dos tornats als sinus de llurs families.

De policia

—A l'escala de la casa núm. 47 del carrer de l'Hospital, han sigut trobats per un guarda urbà, vuit estovalles d'altar, que han sigut posats a disposició de l'inspector de seguretat.

Per medi de l'acreditat procediment del sobre, li han sigut timats 220 francs an en Ramon Urrea Palomares, un simpàtic jornaler murcià, per dos desconeguts.

El succés ha tingut lloc en el Passeig de Colom, a dos quarts de deu del matí.

De vagues

Segons datos oficials, la vaga dels fundidors segueix sense incidents dignes de mentar-se.

—Ha visitat al senyor Sánchez Anido una comissió de patrons fusters per a parlar-li del conflicte que s'acosta.

De l'Ajuntament

Els empleats de cédules

Alguns empleats de cédules, i per cert dels més modestos, se'ns han queixat de una cosa en la qual nosaltres creiem els assisteix tota la raó. Se queixen de que encara no se'ls hagi dit rés respecte la sol·licitut presentada en l'exercici de 1910-1911, a fi de que se'ls concedeixi la gratificació que se'ls ha vingut abonant per hores extraordinaries en dies feiners, i pér treballar dies festius demati i tarde, durant el período voluntari de la recaudació.

Aquesta gratificació s'ha concedit tots els anys, exceptuant els dos darrers, el corrent inclús, ja que fins el dia present, no han cobrat ni un céntim.

No sabem a que deu obeir aquesta mesura, peró, sigui lo que sigui ens sembla que començar les economies per aquests empleats és lo mateix que començar-les per el xocolata del lloro.

Altres gastos s'haurien d'evitar i altres forats haurien de tapar-se.

Objectes trovats

Heusaquí'ls que s'han trovat a la via pública i están dipositats a la majordomía municipal:

Diverses claus i clauetes; una cartera de pell contenint targetes i una cédula personal a nom de don Atanasi Malo.

Visites

Han visitat a l'arcalde: el marqués de Marianao a demanar-li que faci adobar la Diagonal, tocant a la carretera de Sarriá, amb motiu del concurs hípic.

Una comissió de propietaris de la Riera de Casoles, a demanar que s'activi l'expedient d'alineació.

Una de taberners, a queixar-se de que torna a fer-se en gran la venda ambulant de vi en carros.

Una de la Junta de l'Obra parroquial de la Barceloneta, a oferir-li el penó del Corpus.

Una del Deganat de Mestres i el marqués de Camps, president de l'Económica d'Amics del País, a complimentar-lo.

Les escombraries

L'arcalde ha citat per al dilluns als delegats dels escombriaires, per a veure si's posa un xic d'ordre en el servei, que va bastant desballestat i dona lloc a moltes queixes.

Lo dels encants

El senyor Amengual, secretari de la Cambra de Comerç, ha conferenciat amb l'arcalde sobre la manera de fer que als Encants se compleixi d'una vegada el reglament que prohibeix la venda dels generos nous.

Material per a obres

Pels treballs que efectúa la brigada de entreteniment de fonts i canonades d'Aixample se necessita adquirir 700 kilos de ferro fos en masses i trapes de 0'60 per 0'60; diverses llimes a diverses dimensions; idem raspes; íd. cartolls i diversos aparells de lampisteria.

Els industrials que vulguin proporcionar aquests materials poden presentar en el Negociat corresponent les notes de preu.

Teatres i Concerts

TIVOLI

Divendres, va celebrar-se l'anunciat festival organitzat pel Centre Regional Valencià a benefici de les escoles gratuites que sosté.

Va constituir un veritable éxit. El teatre estigué pleníssim i com es natural el públic estava format en sa immensa majoría per families valencianes. El teatre feia goig de debó.

La companyía del Tivoli va representar «Moros y cristianos», i el segon acte de «El conde de Luxemburgo». La senyoreta Xifré i el senyor Pacheco del Romea, varen representar admirablement l'entremés dels Quintero, «Sangre Gorda.»

El «clou» de la festa el va constituir l'obra de l'Escalante, «Les Barraques», en la qual s'hi distingí notablement la companyía valenciana del Líric, obtinguent nodrits i merescuts aplaudiments.

Al festival hi pregueren part, ademés, les cupletistes i ballarines, Mega, Rodi, A. Julia López, Pepita Ramos, «La Goyita», Pastora Imperio i Suzanne Chevalier. Totes varen ésser molt aplaudides, especialment «La Goyita» en la zumba que balla molt bé.

Les artistes varen ésser obsequiades amb unes esplèndides toies de flors que acabaren de demostrar el bon gust de la senyoreta Pagés, una de les més simpàtiques floristes de la Rambla. Les toies anaven lligades amb una cinta de les quatre barres.

DELS FESTIVALS WAGNERIANS

L'administració del Palau de la Música Catalana, contestant a les preguntes rebudes, fa públic que fins dimarts, dia 13, no començará el despatx de localitats pel primer dels cinc grans Festivals Wagnerians que's celebrarán per a commemorar el centenari don Ricard Wagner.

L'abonament per als cinc Festivals és ja a hores d'ara dels més importants que s'han fet al Palau, poguent-se augurar que serán molt poques les localitats que quedarán per a la venda ordinaria.

ATENEU GRACIENC D'U. F. N. R.

Per a avui diumenge, a les nou i quart de la vetlla, és prepara a l'Ateneu Gracienc de l'U. F. N. R. una gran solemnitat teatral amb motiu de cel·lebrar-s'hi el benefici del director del quadre escénic de l'Ateneu, Tomás Capafons.

Es posará en escena el preciós drama en tres actes original del genial filosof Enric Ibsen, i traduit al catalá per en P. Fabra i J. Cases-Carbó, «Espectres», finalitzant amb el segon acte de la grandiosa tragedia, obra pòstuma de l'immortal Maragall, «Nausica» per a la representació de la qual s'estrenará un magnífic decorat del notable escenógraf Josep Rocarol.

L'entusiasme que ha produit l'anunci de aquesta festa fa esperar un éxit grandiós i un ple a vessar.

«CATALUNYA NOVA» I «ATENEU NACIONALISTA REPUBLICA»

En l'estatge d'aquestes entitats, tindrá lloc avui a dos quarts de quatre de la tarde la segona representació de les obres líriques del mestre Morera «La Barca» i «La alegría que passa», a càrrec dels mateixos valiosos elements que la representáren la vetlla del día 13 próxim passat.

Dites obres serán posades en escena amb tota propietat i amb el decorat nou pintat exprofés pel jove escenógraf Camil Alonso.

Butlletí del Treball

JUNTA DE REFORMES SOCIALS

En la darrera sessió, celebrada per aquesta Junta, s'acordá:

Aprovar tres actes d'inspeccions de l'Institut de Reformes Socials sobre'l servei de inspecció del treball.

Procedir a la visita d'alguns centres de treball denunciats.

Informar a l'arcalde que procedeix verificar lo que sol·licita la Societat d'obrers barbers «El Fígaro», i no constán antecedents en contra a l'arcaldía, respecte de les hores de tancar els diumenges.

Arxivar als efectes de la llei els reglaments particulars de treball presentats pels patrons dels següents centres de treball: de la Societat «Riegos y fuerzas del Ebro»; taller de construcció i reparació de carruatges de Pere Cots, del de la mateixa industria de Joan Flotats, del d'ebanisteria d'Ignasi Piuera, i de cada una de les fábriques de calçat dels senyors Vicens Domínguez, Angel Català, Antoni Junxart, germans Tenado, Joaquim Alemany i fill, Lluis Poñasr, Simón i Companyía, Angel Martí, Josep Alcaraz, Miquel Musdemont, Adolf Domínguez, Josep Domínguez, Majó i Ases, vidua de Verger, Arrufat i Companyía, Tiburci Falcón, Antoni Valls i Antoni M. Rodriguez.

Remetre als respectius tinents d'arcalde unes denuncies d'infraccions del descans dominical contra alguns circols i casinos.

Aprovar i remetre a l'arcaldía una relació sol·licitada per l'Institut Geográfic i Estadístic, dels tipus de jornals de diferentes industries en aquesta capital.

Distribuir a les classes obreres, i en els dies que préviament se fará públic, bonos de pa, carn i arrós, destinant-hi 2,181'34 pessetes, disponible de les recaudades per multes d'infraccions del descans dominical.

ELS ENQUADERNADORS

El Sindicat d'Obrers enquadernadors convoca a tots els associats a la reunió extraordinaria que's celebrarà, avui diumenge, en el local social, Aribau, 35, interior.

ELS PATRONS TIPOGRAFS

L'Associació Patronal d'Impresors Tipògrafs convoca als seus socis a reunió general, demà, dilluns, a les nou de la nit, en la Ronda de Sant Pere, 13, principal, per a discutir les Tarifes presentades per l'Unió Obrera de l'Art d'Imprimir.

LA VAGA DELS FUNDIDORS

Segons ens comunica la Societat de Fundidors, ahir la vaga fou quasi total. Han secundat la vaga els obrers de la casa Vulcano, i alguns de la Maquinista Terrestre i Marítima.

El paro, doncs, va fent-se unànim i es van rebent adhesions d'altres punts, essent el nombre de vaguistes uns 1500.—

Notes de Sport

Foot-ball

Avui diumenge, a dos quarts de cinc en punt de la tarde, tindrá lloc en el camp del «F. C. Barcelona» el «match» revenja entre la selecció d'Alacant-Valencia-Murcia i Cartagena, contra'l següent equip blau-grana:

Porter, Gutiérrez.

Defenses, Molins i Bruesendorf.

Mitjos, Castejón, Roca i Bori.

Davanters, Font, Gubert, Guasch, Bach i Camps.

Suplents, Forns i Berdié.

Per lo que pot observar-se, el «F. C. Barcelona» ha oposat a nostres simpátics visitants un equip que pugui contrarestar el bonic joc de combinació que desenrotllaren els llevantins en son primer partit.

EL ZURICH A BARCELONA

S'apropen els dies en que l'afició pugui admirar l'elegant joc del «Foot-ball Club Zurich» que durant els dies de Pasqua ha de lluitar contra nostres campions. En les files suïsses hi figuren, en no llunyana data, l'apóstol del Foot-ball a Espanya, en Hans Gamper, i els colossos jugadors senyors Jordi Meyer i Pau Widerkehr, que, conjuntament amb el primer, fundaren i donaren vida en nostra ciutat al «F. C. Barcelona», que tants campionats detenta.

Tots els antics aficionats, veterans avui en día del foot-ball, recordarán segurament amb plaer, que mercés als estrangers i especialment als tres suïssos esmentats, ha pogut el «Barcelona» formar sa actual escola de campions i conseguir entre les cent victories, aquelles memorables «Copa Macaya» i «Copa Barcelona» que permeteren sumar als blau-grana la no superada xifra de 64 «goals» contra 2, que'ls hi feren sos temibles contraris.

EL BARCELONA A BILBAO

Hem rebut extenses noticies del partit en que'l «Barcelona» obtingué l'hermós triomf, derrotant al Deportiu de Bilbao.

En la plana del dijous publicarem una extensa ressenya del darrer partit, aixís com el que avui els nostres campions sostindrán novament contra'ls bilbaíns, essent de esperar que posarán el nom del nostre Club al nivell que ben bé li correspón.

El team estava compost per en Reñé, Irizar, Amechazurra, Rositzky, Pott, Greenwell, Farré, Poli, Berdior, Allack i Steel.

Hi hagué un «penalty» que'l Barcelona tirá a fora.

Els nostres jugadors — que dit sigui de pas, han estat en extrem obsequiats pels bilbaíns — agradaren moltíssim, especialment els bacs, en Rositzky, Greenwell i l'Allack.

Com ja hem dit, en la vinenta Plana Deportiva ens ocuparem més extensament dels dos partits.

ELS PARTITS INTERNACIONALS

A punt ja d'acabar-se la temporada, la premsa estrangera ens informa dels grans partits internacionals que dijous passat se celebraren.

L'Italia fou derrotat per Bélgica, per 1 «goal» a 0, i l'Hongria vencé per tercera vegada en menys d'un any a l'equip seleccionat d'Austria, per 4 «goals» a 0.

«Els Spurs», el formidable equip londinenc triomfá de l'equip de la Lligue-Francesa, sols per 2 tantos a 1.

Un equip holandés fou derrotat per 1 a 0 per un altre seleccionat de l'U. S. F. S. A. i finalment fem constar les proeses dels nostres germans de Bascònia, que en el mateix dia venceren als campions de Bélgica per 2 «goals» a 0, i a la mateixa hora derrotaren en terra francesa, a uns dels seus més importants Clubs.

INFORMACIO DE BARCELONA

Anit s'inaugurà la temporada d'atraccions en el Saturn Parc. Abans de l'obertura, l'empresa volgué obsequiar als periodistes, i ho feu amb un banquet íntim que fou molt ben servit, i al que assistiren com una trentena de comensals.

Després, els concorrents al sopar, passaren a examinar detalladament totes les atraccions, sobre les quals el gerent del Saturn donà algunes explicacions.

Eren ja més de les deu quan acabà la simpàtica festa. Des d'aquí agraim les moltes atencions que durant la seva celebració fórem objecte.

—La Societat de Segurs contra Incendis, de Transports i Malalties PATRIA, Plaça del Beat Josep Oriol, núm. 3, principal, ha pagat als seus assegurats de Malalties durant el mes d'abril prop-passat 27,986'40 pessetes.

En les dugues darreres sessions del tribunal d'examens d'ingrés de metges de la Marina civil, foren aprovats els doctors don Joan Puig Castelló, don Ricart Saez Doménech, don Manuel Blanqué i Puig, i don J. Roldós i Roldós.

Per considerar altament pertorbadora i depressiva per l'obra literaria dels autors, la condició quarta del Cartell convocatoria dels Jocs Florals d'Esparraguera, organitzats pel Patronat de la Joventut d'aquella vila, ha dimitit el càrrec de vocal del Jurat calificador d'aquell certamen, en Josep Alemany i Borrás.

La Lliga Industrial de Forners, el Centre Gremial de Sant Honorat i la Federació Provincial de Forners, enviàren ahir el telegrama que segueix:

«Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros.—Madrid. Sociedades panaderos Barcelona y provincia, suplican vuecencia inmediata rebaja aranceles trigos, evitaráse carestía trigos indígenas y seguro aumento precio pan. — Presidentes, Sagrera, Capeta, Quer.»

En la darrera Junta celebrada per la Comissió organitzadora del II Congrès Espanyol de Geografía Colonial i Mercantil, baix la presidencia de don Francesc d'A. Mas, referí aquest les gestions que ha portat a cap a Italia i París, donant per resultat que s'hi han adherit i assistirán, delegacions de les Societats Geográfiques d'Italia i de França, aixís com personalitats que s'han convidat especialment.

La Comissió, després d'un detingut estudi va aprovar el Reglament general pel que's regirà'l citat Congrès, i a l'ensems els treballs encaminats a obtenir facilitats per als viatges dels congressistes, i la preparació de festetjos i excursions, per a lo qual s'ha obtingut el valiós concurs del Centre Excursionista, de l'Institut de Estudis Catalans, i de la Societat d'Atracció de Forasters que han nomenat els seus respectius delegats.

Finalment s'acordà convocar una reunió per al dia 20 del corrent als senyors presidents de Societats, personalitats a les que pugui interessar-los-hi i a la premsa, per a donar-los-hi noticia de l'estat d'organització i projectes en curs per a la celebració del referit Congrès.

Avui, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, don Antoni Solé, donarà en l'Ateneu Enciclopédic Popular, Carme, 30, una conferencia, segona de la serie d'art decoratiu, desenrotllant el tema: «De l'ornat i il·lustració del llibre. Concepte sobre aquest art. Sumari. Examen de l'aspecte del llibre d'ençà del segle XVIII. Estudi del moviment modern, o sigui dels darrers vint anys, a l'Anglaterra, Alemanya, França, Italia i Espanya, amb un lleuger sumari dels diversos procediments manuals i mecànics. Darrerament es provarà d'establir l'orientació a seguir en aquest art.»

L'acte serà públic.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

El servei sismológic de la Societat Astronómica d'Espanya i América, ens comunica que'l dia 30 del passat mes d'abril els sismógrafs han registrat la repercussió d'un fort terratrémol llunyá. A les 11 hores, 47 minuts, 20 segons, comencen a manifestar-se els tremolors precursors, que després minven d'intensitat fins a desaparéixer quasi per complet. A les 12 hores, 24 minuts, s'inicien les ondes de la segona fase i a les 12 hores, 37 minuts, les de la tercera fase. El moviment acaba cap a les 12 hores, 55 minuts.

Amb motiu del IV Congrés de la Federació Esperantista Catalana que tindrá lloc properament en la ciutat d'Olot, el grupu esperantista de l'Ateneu Enciclopédic Popular, organitza una conferencia sobre aquesta pintoresca ciutat, que será il·lustrada amb una artística col·lecció de diapositives cedides pel Comité d'Olot, organitzador d'aquest Congrés.

— Les convalecencies llargues, agotament prematur, linfatisme, enflaquiments, debilitat i anemia se corretgeixen amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

El Rector de l'Universitat ha rebut un telegrama del ministre d'Instrucció autoritzant-lo per a ampliar fins al dia 15 del present mes el plaç de matrícula no oficial per a les facultats que integra el nostre primer centre docent.

Per ordre del subsecretari del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts, queda prorrogat el plaç d'admissió per a la matrícula no oficial de l'ensenyament que's cursa a l'Escola Especial de Comerç fins el dia 15 del corrent mes de maig.

Com s'anuncià oportunament, ha tingut lloc en l'Ateneu Enciclopédic Popular, organitzada per la Secció de Literatura i Belles Arts, la lectura d'alguns fragments del llibre próxim a publicar-se: «Irreverencies», llegits pel seu autor don Lluis Capdevila.

Es un llibre d'independencia i sinceritat, de valentia i sarcástica ironía, una ironía enverenadora i cruel.

Per ell hi desfilen les pobres dines exigudes, les mundanes de renom, les ballarines i cantadores, entre aquestes, la Tórtola Valenciana, Pastora Imperio, etc.

També hi tenen el seu lloc, entre altres, l'Eugeni Noel, en Vicens Pastor, etc.

El llibre fou acullit amb grans mostres d'aprovació per la nombrosa concurrencia que la joventut i simpatía del jove poeta va congregar en el saló de l'Ateneu.

Abans de començar la lectura, el senyor Isart Bula, president de la secció de referencia, va dedicar unes afectuoses paraules an en Capdevila, anunciant la celebració del banquet que a l'autor de «Irreverencies» li dedica l'«Estudi Vert» i els seus amics i admiradors per al proper dissabte dia 17.

A les deu d'aquest matí es constituirán en el Palau de Belles Arts les diverses Comissions, designades el diumenge anterior, per a gestionar l'obertura, urbanització de la dreta de l'Aixampli, els treballs de lo qual deurán començar aviat. També ha sigut convocada, per a quedar constituida i preparar les importants gestions que ha de portar a cap, la Comissió especial designada per al desviament o desaparició de la cequia Contal, les molesties i perjudicis de la qual, tant afecten a les principals vies d'aquella demarcació.

Avui, diumenge, dia 4, a les 10 del vespre, en el local del Centre Provincial de Lleida, Casp, 56, pral., hi tindrà lloc un ball extraordinari anomenat «Coso Florido», amb concurs de pentinats, adjudicant-se diversos premis a les senyoretes que més es distingeixin per l'originalitat o estil del seu pentinat. El programa va a càrrec de l'aplaudida orquestra «La Principal Barcelonia.»

L'Habilitat dels mestres nacionals del partit de Barcelona, pagarà'ls havers d'abril, el dilluns i dimarts vinents, de 5 a 7 de la tarde, en el local de costum.

Junta Municipal d'U.F.N.R.

Comissió del Cens

Aquesta Comissió fa present als delegats i comissions de districte que procurin obtenir de les tinencies de Arcaldía el certificat de padró del Cens de tots els ciutadans que tinguin dret a ésser incluits en les llistes electorals, per al dilluns, dia 5, a la una de la tarde, fent-ne entrega immediata a la Secretaría del C. N. R. del carrer de Pelai.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 3, de 10 matí a 9 nit

Accident carrilaire

La guardia civil que donà escolta al correu d'Extremadura ha donat compte a la Direcció de Seguretat de que dit tren ha descarrilat a l'arribar a l'estació d'Emperador, próxima a Ciudad Real.

Un vagó de primera classe ha quedat destrossat, resultant amb diverses ferides la senyora Virginia Barco, que ha sigut curada de primera intenció pels metges de [illegible].

No hi ha que lamentar més desgracies. De Ciudad Real ha sortit un tren de socors que ha recullit els viatgers del tren descarrilat.

Aquest ha arribat a Madrid amb quatre hores de retràs.

Senadors vitalicis

Es diu que'ls nous senadors vitalicis seràn els senyors Aura Boronat, marquès de Cortina, Luis Silvela, Tomàs Maestre, Damià López, marquès de Santa Maria i Alvarez Zavala, que ha sigut per primera vegada diputat en aquesta llegislatura.

La conjunció

A darrers de la setmana entrant es reunirà la minoria de Conjunció republicano-socialista, per a pendre acords sobre la campanya política a realitzar en la propera sessió parlamentaria.

Tres noves

Ha sortit cap a Algeciras el ministre de Foment.

—La suscripció per a recaudar fondos amb l'objecte de rescatar el quadre den Vander-Goes alcança 11.800 pessetes.

—Comuniquen de Saragoça que'l senyor Maura i la seva esposa segueixen en el Monastir de Piedra, acompanyats dels senyors Ossorio i Gallardo i Munadas.

—Es prepara un homenatge que'ls conservadors aragonesos tributarán al senyor Maura.

Conferencia

Avui han conferenciat novament el comte de Romanones i el ministre d'Estat, tractant del viatge del rei a París.

Troballa

El sereno del carrer del Nunci ha recullit a la porta de la Nunciatura un paquet de regulars dimensions, el qual estava format per una capsa de cartró folrado de paper impermeable contenint 22 cartutxos de dinamita negra.

Havia sigut facturada a Bilbao.

Se n'ha donat compte al jutjat de guardia i aquest ha començat a instruir diligencies i perquisses per a descobrir l'origen de semblant troballa.

A la «Casa de Canónigos» es guarda impenetrable reserva.

A l'arribar el fet al domini públic s'han llençat a volar les més fantàstiques versions.

Negativa

El regidor republicá senyor Rosalen no ha acceptat formar part de la comissió de regidors de Madrid que anirán a París invitats pels d'aquella capital, per haver-se mostrat contraris an això els seus electors.

Coses militars

Per R. O. que publica'l «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra», es disposa que de la planilla del cos jurídic militar que figura en la vigent llei de pressupostos i en la l'administració regional de la península, Balears i Canarias, es disminuexi a la quarta regió (Catalunya) un auditor general, un auditor de brigada, un tinent-auditor de primera, tres de segona i un de tercera.

El total de les plantilles per a les distintes regions ascendeix a tres auditors generals, set auditors de divisió, cinc de brigada, nou tinents-auditors de primera, 14 de segona i 10 de tercera; total, 48.

D'ensenyament

S'ha reunit en el ministeri d'Estat, en sessió solemne, la Junta d'Ensenyament al Marroc, creada per R. D. de 3 d'abril últim.

La constitueixen: president, el senyor Santamaría de Paredes; i vocals, els senyors Fernández Prida, Ugarte, Muñoz del Castillo, Rivera, Menéndez Pidal, García Lina-
El ministre d'Estat els ha dirigit la paraula
res, Asín, Palacios i García Alonso.
exposant l'objecte de la Junta i la labor a desenrotllar, esperant grans resultats d'aquesta Junta per la competencia de les personalitats que la composen.

Els senyors Santamaría de Paredes i Fernández Prida han contestat agraint les paraules del senyor Navarro Reverter i oferint el seu concurs per a que la comissió compleixi degudament el seu fi.

Distincions

Sembla que'l Govern francès, amb motiu del viatge del rei, concedirá una proposta per a cavallers de la Legió d'Honor en la que hi figurará l'escultor catalá Clará.

Cap al Africa

El rei ha rebut nombrosa audiencia militar.

El general Marina, al sortir del Palau, ha manifestat que demá's reunirán als voltants del pont de Sant Ferrán totes les forces de caçadors que'l dilluns a la tarde començarán a sortir cap a Ceuta i Larache.

El mateix dia, al matí, rebrá'l rei als quefes i oficials que les manen.

D'un tractat

Han visitat al ministre d'Estat els senyors Labra, Urquijo i director de Duanes, ocupant-se del tractat de comerç que s'estudia per la comissió hispano-italiana.

Comunions: Trajos especials, Gorres, Capells, Calçat, Guants, Camises, etc.
Casa Rodó
RAMBLA ESTUDIS, 6
Baratura, Calitat, Novetat, Elegancia

Les aigües de Barcelona

«El Mundo», defensant l'acord de la comissió d'aigües de Barcelona, municipalitzant el servei de l'aigua, es refereix a Alemanya ont 219 ciutadans tenen municipalitzat aquest servei.

La municipalització de l'aigua ha resultat lucrativa en la majoría de les ciutats alemanyes, obtenint algunes un superàbit considerable.

El preu de l'aigua és variable.

El consumidor paga la quantitat d'aigua que senyala'l comptador, segons una tarifa que s'estableix per datos fiscals, nombre d'habitants de la localitat, nombre d'habitacions, valor en capital de l'immoble, preu del lloguer, etc.

El municipi sols fixa un mínimum de consum obligatori, i no és sols a Anglaterra i a Alemanya ont es poden trobar exemples que abonen la municipalització. A Ginebra, que tanta importancia ha adquirit en aquests temps, està municipalitzada l'aigua, produint un benefici anyal de 720 mil francs. Als Estats Units, de 3.196 empreses d'aigua, 1.690 son municipals.

Tots aquests exemples están demostrant que si hi ha alguna cosa en el món que exigeixi la municipalització, dita cosa és l'aigua.

L'aigua no's pot explotar per l'interés privat com un producte de la terra o com un producte manufacturat. L'aigua és de servei universal i públic per la seva naturalesa, és una necessitat absoluta per a la vida.

L'altar i el trono

Avui inaugurarán els reis l'Exposició de Creus que amb motiu de les presents festes constantinianes ha sigut instalada en el palau de la Biblioteca i Museu Nacional, als baixos de l'edifici.

S'exhibirán quadres d'assumptes religiosos enviats per distintes personalitats, i en vitrines més de 500 objectes d'art d'associacions i congregacions religioses.

Els salons estarán artísticament adornats amb panys i flors.

Festa de les flors

Els senyors Gimeno, Verdes Montenegro, Benavente, Castro, Espina, Latour, Prast, Gamero, Mesonero Romanos, Triviño, Sóuza i Albeniz, firmen una alocució al poble de Madrid en que manifesten que'ls ha mogut a organitzar la festa de les flors el veure que Madrid no té un veritable Sanatori antituberculós.

Els haurien desitjat formular un millor programa, però la premura del temps els ha impedit realitzar els seus propòsits, esperant, no obstant, que'l poble madrileny sabrá respondre an aquesta crida per a contribuir en lo més possible a la eliminació de tan terrible açot.

Les aliances.-Opinió den Mella

«El Mundo» publica avui l'interviu amb el senyor Vazquez Mella sobre'l tema de les aliances.

Diu que Espanya sols pot adoptar avui una de les tres actituts següents: la neutralitat, l'aliança per a qüestions concretes.

La primera és impossible.

La segona seria hábil, peró no depén de la nostra voluntat, sinó que ha de subordinar-se als compromisos d'aquestos Estats, dins d'un grupu respectiu.

No'ns queda més que l'aliança amb un dels dos grupus. Amb quin devem pactar?

Les aliances no s'improvisen, i jo no conec totes les circumstancies necessaries per a formar judici exacte, peró crec un error aliar-nos amb França i Anglaterra, i no és que no reconegui les admirables qualitats d'ambdúes nacions, com ho prova el que vaig pronunciar un discurs en el Parlament abans d'esclatar la guerra hispano-yanki, en el qual parlava de la conveniencia d'aliar-nos amb la República francesa; peró ara no crec convenient això.

L'oposició de nostres interesos amb Anglaterra es deriva de la geografía i de l'historia.

L'apoiament d'Anglaterra als enemics de Espanya és un fet repetit en el curs de tota nostra historia i aquest fet s'aclareix encara més quan es relaciona amb el principi geogràfic, perque com Anglaterra és nació insular, el domini del mar és condició essencial de la seva vida.

Per al domini del mar li és precís enseyorir-se del Mediterrani que és el mar de la civilització, i per això li és necessari tenir baix el seu manament l'Estret de Gibraltar. Per això necessita la península ibérica, i per a dominar-la, mantenir-la dividida, i per això l'ha dividit i per això hem trobat a Anglaterra contra nosaltres en Albujarrota, en el tractat de Mauen, i quan en el sigle XVIII el marqués de la Ensenada tractá de restaurar nostra marina de guerra, Anglaterra procurá la seva caiguda valent-se d'intrigues diplomátiques; si en la guerra de l'independencia ens apoiá no fou per amor sinó per a lliurar-se de altre enemic formidable; en 1860 s'oposá a que'ns establíssim a Tetuán, i actualment ens impideix fortificar la costa del Marroc que'ns concedeix l'últim tractat amb França, aixís com l'artillat de Sierra Carbonera, Punta-Carnero i Punta de Tarifa, dintre de nostre territori peninsular.

Es mostra francament partidari d'una aliança amb Alemanya.

Es declara partidari de la segona esquadra i de quantes més siguin precises, peró després que s'hajin posat en condicions de defensa nostres poblacions marítimes.

Es possible que'ls anglesos poguessin desembarcar en les costes indefenses; peró ca'culis l'enorme esquadra que tindría que posar en moviment davant del perill d'Alemanya per a desembarcar 30.000 homes que no podrien internar-se gaire sense arriscar-se a un desastre.

No creu que França i Anglaterra prenguin represalies económiques contra Espanya, si s'inclinés a la Tríplice.

Considera inoportú el viatge del rei a París. Donada la situació internacional creada per la qüestió dels Balkans, la presencia de don Alfons a París és molt significativa contra Alemanya.

Reclamacions

Cádiç. — En el vapor «Vicente Ferrer» ha arribat una nombrosa comissió de personalitats respectables de Casablanca, que es dirigeixen a Madrid amb objecte de reclamar davant el ministre d'Estat per les dificultats que, segons diuen, se els oposen en el consolat espanyol, lo que impideix que es desenrotlli nostre comerç, que ja en aquella plaça no té moltes garanties.

Visita

Toledo. — Els alumnes de les Academies militars que acampen en el campament dels Alijares efectuant práctiques, han rebut la visita de l'ex-ministre senyor González Besada, qui fou invitat a dinar pels professors.

Una rondalla d'alumnes amenitzá l'ápat.

Després maniobraren els dos batallons en ordre obert i tancat, amb les seccions d'ametralladores i ciclistes.

Varia

Alacant. — Els dependents de farmacia se proposen declarar-se en vaga el dilluns, perque els patrons no volen senyalar límit a la jornada i a concedir'ls un dia de descans setmanal.

Bilbao. — A Santurce s'ha descobert que en una fábrica de maons s'abusava de nois menors d'edat, fent-los treballar 15 hores diaries. Han sigut detinguts els presumptes autors d'aquesta explotació.

Osca. — Ha mort a l'edat de 45 anys el famós gigant Fermí Arrudi, que guanyá fa alguns anys una regular fortuna exhibint-se en diverses poblacions d'Espanya i de l'estranger.

En llibertat

Bilbao. — Els jaumistes varen anar ahir al camp en romería per a protestar de la manifestació que amb tendencia anticlerical es celebrá.

Regressaren al fer-se de nit i recorregueren varis carrers donant visques, sense que ocorregués cap incident, perque la gent es trobava en aquells moments reunida en el passeig de l'Arenal, ont tocava una música.

Han sigut posats en llibertat els jaumistes, que's van detenir per suposar-los cómplices en la col·locació d'uns cartrons amb visques a don Jaume, en el trajecte que recorregué la professó.

Víctimes de l'art

Valencia. — El moço d'estocs Espí continúa gravíssim. Te atravessat el pulmó i la pleura. Se li ha presentat la pulmonía traumática.

Els germans «Bomba», abans d'anar-sen, varen estar a visitar-lo.

Sanlúcar la Mayor. — A l'enxiquerar els braus per a una cursa que devía donar-se avui va caure al corral el xófer del ganader, que ajudava a la feina d'enxiquerament. Els braus el feriren greument en l'espatlla i en l'ingle.

Vigilancia.-Antituberculosis

Segons telegrafien de Marsella, la policia vigila cuidadosament als anarquistes.

Els barcos procedents d'Espanya es registren minuciosament i els passatgers son sotmesos a una disomsa investigació i vigilancia, que s'exerceix també en l'estació de San Carlos.

Ja comencen a colocar-se les senyoretes en els diversos altars que s'han montat avui per a recollir diner amb destí als Dispensaris antituberculosos.

En la Porta del Sol está terminant-se de altar amb tapiços i flors.
construir en aquests moments un artístic

Rectificació

El ministre de la Governació ha manifestat, por encàrrec de son company el de Marina, que aquest no ha autoritzat a ningú per a que'l seu nom figuri entre'ls firmants de l'alocució dirigida al veïnat de Madrid amb objecte de recaudar fondos amb destí a la creació d'un sanatori antituberculós.

El senyor Jimeno, segons ha afegit el ministre de la Governació no fa cap distinció en la campanya antituberculosa, i, fidel a son criteri, quan es recaudi creu deu distribuir-se por igual entre totes les institucions del mateix carácter.

Parla en Romanones

El comte de Romanones ha manifestat al diputat don Lluis Zulueta, que ahir fou posat en llibertat, a San Fernando, el coronel d'artillería de l'Armada que's va negar a assistir a la missa de l'Esperit Sant abans de presidir un Consell de guerra.

El procés a que s'ha sotsmés al coronel té que continuar perque aixís ho determina la vigent legislatura; peró el quefe del Govern ha anunciat que en quant les Corts reunin les seves sessions, presentará un projecte de llei que armonitzi els preceptes del Codi naval amb el de justicia militar, en lo que fa referencia en aquestes qüestions de carácter religiós.

Segons manifestacions del president del Consell, demà sortirá cap al Ferrol el ministre de Marina i el dilluns ho fará la infanta Isabel.

Ha anunciat que'l dilluns al matí se celebrará Consell de ministres a Palau, presidit pel rei.

Ha tret importancia a la troballa de cartutxos de dinamita a la porta de la Nunciatura, ja que en la forma en que s'han trobat no entrenyava cap perill la seva permanencia en aquell loc.

Suposa el president que's tracta d'algún robo, i que'l lladre al veure's en perill d'ésser descubert dipositá el paquet en la Nunciatura, que está en un lloc en que transita poca gent.

Ha confirmat el comte de Romanones que a la Direcció de Propietats anirá el senyor Armiñán, i a la d'Administració local el senyor Chapaprieta.

De Guerra

El pressupost de la Guerra presentat pel general Luque importa 124 milions i pico de pessetes, no arribant als 125 que com a màxim va senyalar el ministre de la Guerra al d'Hisenda.

Se mantenen en el pressupost les dugues divisions reforçades: la d'Andalusía i la de Madrid, els regiments de les quals seguirán tenint 1.500 homes.

Els batallons de caçadors, excepció feta dels de Catalunya, que's deixen a 400 homes, en tindrán 850.

Els 42 regiments d'infantería, que en l'actualitat sumen cada un 425 homes, se posarán a 500.

L'exèrcit terrestre, enclouent les forces de l'Africa, tindrá l'any vinent 133 mil homes.

La festa anti-tuberculosa

Organitzada per la Lliga Popular Antituberculosa, se celebrará avui a Madrid la festa anti-tuberculosa.

—¿Ont se troba més assortit i novetat en **Barrets de palla** er als meus nens
Casa Rodó
RAMBLA ESTUDIS, 6

En tots els districtes de Madrid s'han aixecat artístics altars de flors naturals, i senyoretes de l'alta aristocracia i artistes de tots els teatres i varietés postulen amb mantó de Manila i mantellina blanca.

Els madrilenys se senten filàntrops i deixen buides les butxaques al rebre una marguerida de drap que'ls col·loquen les senyoretes en el trau.

Els estudiants de Medecina postulen amb tots els pianos de Madrid, cedits galantment pels seus amos.

Dels tramvies un en cada trajecte està adornat artísticament per a aquest fi benèfic i hi ha que abonar per qualsevol distancia 25 cèntims.

L'èxit de la festa és grandiós, però es tem que plogui aquesta tarde.

Quan el president del Consell sortí del Palau, abans de pujar a l'auto, se li ha acostat la dama de l'infanta Isabel, senyoreta Bertràn de Lis, oferint-li una marguerida.

El president, que no portava un cèntim a la butxaca, ha acceptat la marguerida, i en quant ha arribat al seu despatx, ha donat ordre al seu secretari per a que, en el mateix cotxe de la Presidencia se n'anés a la porta del Palau i entregués 100 pessetes a la senyoreta Bertràn de Lis.

Uns estudiants de Medecina, postulant amb un piano de manubri, han sol·licitat del comte de Romanones un òbol per als tuberculosos, a la plaça d'Orient.

El quefe del Govern els ha entregat 25 pessetes.

Nou ferro-carril

Pel ministeri de Foment s'ha aprovat el projecte del nou ferrocarril de Jumilla a Cieza i la valoració de les obres executades per l'autor del projecte i peticionari don Miquel Ibens, de Barcelona, acordant-se la subasta per al primer de juny.

Moneder fals

La policía, que des de fa alguns dies venía perseguint a una banda de moneders falsos, ha detingut a l'arribar al carrer de la Pau a un carreter que'ls ha sigut sospitós.

S'ha procedit a reconèixer el carregament, resultant que'l constituía moneda falsa.

Manifesta ions d'un literat

Aquesta nit se celebrarà l'inauguració de la companyía de la Carme Cobeña, en el teatre de la Sarçuela, representant-se l'obra titulada «La Carrera de las Antorchas», l'autor de la qual, Paul Hervieu, assistirà a la representació.

Aquesta tarde hem conversat amb dit literat francès, manifestant-nos que no coneixía a fons el públic madrileny, però que'l troba impetuós i sentimentalista, ben al revés del públic parisenc.

S'ha admirat de la correcció que se observa en el teatre i el desig de conèixer les grans produccions mondials, lo qual diu moltíssim en favor de l'intel·lectualisme madrileny.

Hervieu encara estarà alguns dies a Madrid.

El general Alfau

El general Alfau ha telegrafiat al ministre de la Guerra manifestant-li que encara que's troba delicat de salut ha tornat a Teruàn, proposant-se venir a Madrid quan rotorni el rei del viatge a París, mostrant-se sorprès de les versions que dona la Premsa sobre la seva dimissió, puix no ha parlat amb ningú d'aquest assumpte

Els professors auxiliars

Una comissió de professors auxiliars d'Universitats, acompanyada dels senadors per dits centres, visità al ministre d'Instrucció pública, per a entregar-li les peticions que formulen en favor de la classe.

Com el senyor López Muñoz els digué que aquesta millora implica una reforma en el pressupost, els professors visitaràn també al ministre d'Hisenda i al president del Consell.

El ministre d'Instrucció pública se mostrà propici a estudiar la petició.

De Catalunya

Un porc singlà

Terrassa. — El pastor de l'hisenda de «La Mola», mentres pasturava son remat en l'encontrada coneguda pel «Sot de Font freda», en el siti denominat «Els confits», es va trobar sorprès amb l'aparició d'un gran porc singlà que li passá pel costat. Lo rar del cas és que per allí passá tranquilament les ovelles de son remat, sense que d'elles fes el menys cas dit paquiderm, i amb la presencia del pastor llançá un fort bram l'animal i marxá corrent i causant al pastor un gran sust.

Vaga resolta

Girona. — Ha quedat satisfactoriament solucionada la vaga de paletes de Palafrugell.

De Manresa

Manresa. — S'ha reunit la Societat de picapedrers de Manresa i sos contorns, baix la presidencia del company Joaquim García, ratificant l'acord de treballar la jornada de vuit hores i acordant al propi temps posar en coneixement de tots els treballadors del ram en general, que'ls patrons don Joan Fainé i don Isidre Girall, amos, respectivament de les pedreres de Castellgalí i Sant Vicens de Castellet, han firmat el contracte de treball en que's consigna la jornada de vuit hores, qual jornada quedá implantada des de ahir en aquelles pedreres.

Dita Societat es reunirá demá per a acordar admetre en la mateixa als companys de Monistrol de Montserrat.

—La fira d'aquesta població, començada el día primer, transcorre amb bastanta tranquilitat.

La vinguda a Manresa de nombrosos comarcans ha donat inusitada animació als carrers.

Millores

Vilafranca del Penadés. — El sobrestant senyor Calvet, d'ordre del ministeri de Foment i Obres públiques, está procedint a la confecció del pressupost per a l'execució de l'adoquinat del tros de la carretera de segón ordre de Tarragona a Barcelona que passa per l població.

Pel mateix ministeri han sigut aprovats els plánols per a la construcció de la part posterior del primer pis de l'Estació Enológica, qual pis, en sa totalitat, será destinat a Escoles d'Agricultura i Enología.

Insistint

A pesar de les negatives oficials, s'insisteix en que'l general Alfau ha presentat la dimissió del càrrec de Resident al Marroc, per estimar que amb els recents Decrets publicats pel ministeri d'Estat sobre'l protectorat, queda en condicions d'inferioritat respecte al Jalifa.

Informació de l'estranger

A Méxic

Washington. — S'ha arribat a un acord entre'l general Félix Díaz, el govern i els representants de les Cambres, per a que les eleccions presidencials s'efectuin el 26 d'octubre proper.

Detenció

París. — Els periòdics de Montpeller diuen que la policía de seguretat ha detingut a un anarquista espanyol pertenescent a un grupu que's proposava cometre un atentat contra'l rei durant el seu pròxim viatge. Es imminent la detenció d'altre individu. Es guarda reserva absoluta respecte d'aquest assumpte.

Incendi important

París. — Bradford. Un incendi destruí completament anit els grans magatzems de llana, teixits i tapissos de la Midland-Railvay-Bradford. Les pèrdues es calculen en 100.000 lliures esterlines.

Actitud d'Austria

París. — «Le Petit Parisien» publica un despatx de Budapesth en el que's diu que, segons el periòdic «Az», l'emperador ha aprovat projectes encaminats a enviar a principis de la setmana pròxima una gran expedició militar a Albania, d'acord amb Italia.

Aquesta noticia no ha tingut confirmació oficial.

Lo de Portugal

Visita a una nau

Lisboa. — El ministre de Marina ha visitat el creuer «Almirante Reis», moments abans de sarpar aquest cap a la costa nord de Portugal.

El ministre ha arengat a la tripulació invitant als marins a mantenir la disciplina i posant de relleu el mal camí seguit per alguns que, deixant-se enganyar per aventurers assalariats, provoquen desordres i porten l'anarquía dins de la familia militar.

Ha afegit que'l navili marxa de Lisboa en viatge d'instrucció, professional i per a prestar el servei de vigilancia.

Ha recordat els devers dels marins i ha acabat donant un visca la República que ha sigut contestat amb entusiasme.

—«O Mundo» aconsella als bons republicans que en lo futur, quan se produeixi qualsevol alarma, no formin grupus prop dels quarters, sinó que acudeixin a oferir-se al Govern o als seus llegítims representants per a contribuir al manteniment de l'ordre.

Els martres de l'aviació

París. — A Saint-Cyr ha caigut el sargent aviador Bellini, morint al cap de poca estona.

A Roma

París. — Ha sortit cap a Roma el cardenal Vannutelli, que ha representat al Papa en les festes a la memoria de Frederic Ozanam.

La agitació Indo-China

París. — En Hanoi han sigut detinguts 120 individus que's feien passar per estudiants i viatjaven sense la documentació necessaria.

Entre ells está un subjecte a qui's considera un dels principals autors de l'atentat del 26 d'abril.

Bons propòsits

París. — S'assegura que Russia se proposa anexionar-se Armenia i el Kurdistan. Els Joves turcs havíen pensat reformar el regim interior del país, tornant a los habitants d'una especie de feudalisme a que están sotmesos, peró aquestes reformes no s'han portat a cap.

Accident marítim

París. — El vaixell anglès «Gwent», que es dirigeix a Alexandría, ha topat amb la goleta francesa «Saint-Jean» a quatre milles de la costa de Gibraltar.

El navili francès ha naufragat. La tripulació ha pogut salvar-se desembarcant a Gibraltar.

A Bélgica

París. — A preguntes del diputat socialista Vandervelde, el president del Consell belga ha manifestat que abans d'acabar el mes actual s'haurá constituit la comissió que ha d'entendre en lo referent a les reformes electorals que deuen implantar-se.

Acusació

París. — Han sigut detinguts en Essen dos habitants acusats de traidors a la patria. En altres poblacions alemanyes s'han practicat detencions.

Segons una informació oberta a propòsit d'aquest assumpte, els detinguts tractaven de vendre municions d'artillería a França.

La República xina

París. — L'encarregat de Negocis estrangers dels Estats Units a Pekin, Williams, ha telegrafiat que havía reconegut oficialment la República xina.

La guerra dels Balkans

Mobilització

Roma. — S'observa moviment de tropes a la regió de Bari.

Sembla que's tracta d'una mobilització de 30.000 homes destinats a ocupar eventualment Valona.

Actitud de Russia

Francfort. — Segons la «Gazeta de Francfort», Russia no considerarà l'acció isolada de l'Austria, a les operacions simultanies eventuals de l'Austria i l'Italia, al Sud d'Albania, com un «casus belli».

Amb tot, demanarà als Gabinets de Viena i Roma que facin la declaració de que no's proposen realitzar adquisicions territorials

Trajos per a nens: Models estrangeis i creacions de la
Casa Rodó
RAMBLA ESTUDIS, 6
¡La primera i més important d'Espanya!

Regim de guerra

Sarajevo. — Amb data primer de maig ha sigut proclamat el règim d'excepció a la Bosnia i Herzegovina.

Ratificant

París. — «Le Petit Parisien» publica un telegrama de Budapest dient que'ls diaris d'aquella capital asseguren que l'emperador d'Austria-Hongria ha aprovat una proposició encaminada a enviar a principis de la setmana entrant una forta expedició militar a l'Albania, de acord amb Italia.

Aquesta informació no ha sigut confirmada oficialment.

El nou rei Essad-Bajá

París. — Comuniquen de Corfú que Essad Bajá ha proclamat l'autonomía d'Albania baix el protectorat de Turquía. Ha escrit una carta al metropolitá grec de Durazzo en la qual declara que son Govern reconeix en sa persona'l patriarcat de l'iglesia ortodoxa i li protegirá.

La nota de Montenegro

París. — La causa de que en la conferencia dels embaixadors no's produís cap ruptura, a pesar de la primera nota de Montenegro que en rès podía satisfer a Austria, es deu a que havent reflexionat el rei Nicolás, sobre'ls consells que li donaren els ministres de Russia, Anglaterra i Serbia, va decidir enviar un representant a Londres portador d'una segona nota en la que afirmen que está disposat a evaquar Escutari a condició de que se'l compensi'l sacrifici. Aquesta nova contestació fou presentada i discutida en la referida sessió.

Danilo proclama l'anexió de Scutari

París. — Segons despatx particular de Cattaro, el princep hereu Danilo ha dirigit un manifest als habitants d'Escutari proclamant l'anexió d'aquesta ciutat a Montenegro.

Els efectes del bloqueig

París. — La fábrica d'electricitat de Cetinga s'ha vist obligada a parar ses máquines per falta d'oli a conseqüencia del bloqueig.

Els efectes que causa aquesta protesta internacional són cada dia majors.

DARRERA HORA

Madrid 4; de 1 a 3 matinada

Nomenaments

Definitivament demá's firmarán els decrets nomenant als senyors Chaparrieta director d'Administració local i Arminyán director de la Propietat.

Mort d'un general

S'ha rebut un telegrama oficial de Ceuta anunciant la mort del general Larrea, comandant general d'aquella plaça, d'un atac d'hemotosis.

La festa de les flors

Hi ha una absoluta carencia de noticies polítiques. Tot l'interès es concentra en la festa de les flors celebrada a favor de la Lliga anti-tuberculosa.

Ha resultat brillantíssima. Es calcula que'l producte de la mateixa puja a 200 mil pessetes.

En l'altar situat al carrer del Princepe Alfonso, ont es trova el Círcol d'actors se han pagat flors a 100 pessetes.

Solament «La Goya» n'ha recaudat 2.000.

No s'ha registrat cap incident.

Els estudiants de Farmacia van amb pianos de manubri, postulant pels carrers, i alcançant una important recaudació.

Al passar per la Porta del Sol, el rei, en automòbil, tres senyoretes que portaven mantons de Manila, s'hi acostaren, entregant-les-hi el monarca 100 pessetes a cada una.

En Romanones ha donat 100 pessetes en l'altar establert davant del palau, ont postulaven les filles del comte de Meladas.

L'actriu del teatre Lara senyoreta Illicas, a l'acostar-se a un automóbil per a demanar, li agafà un peu, causant-li una ferida lleu.

El viatge del rei

El comte de Romanones ha conferenciat aquesta tarde amb els ministres de Estat i Governació, ultimant els detalls del viatge regi, únic assumpte que avui preocupa al Govern.

El tren real sortirà el dimarts, a dos quarts de deu del matí, i arribarà a París el dimecres a la tarde.

L'Alfau

El general Alfau ha telegrafiat al Govern dient-li que s'ha enterat dels rumors propalats respecte a una suposada dimissió del seu càrrec, i s'apressa a desmentir-los d'una manera categórica, afirmant que continuará en el seu lloc mentres el Govern estimi útils els seus serveis.

Afegeix que la llicencia demanada per a traslladar-se a Madrid, obeeix a la necessitat de consultar amb un metge especialista, sobre l'estat del seu mal.

Bombers

Vigo. — Ha arribat l'expedició de bombers d'Oporto.

La composen mil places.

Demà realitzarán un simulacre d'incendi.

L'esquadra

Ferrol. — Acaben d'arribar els vaixells «Carlos V» i «Cataluña»

El primer porta isada l'insignia d'almirall.

De l'estranger

Varies noticies

Havana. — Han sortit de Nova York varis acuiraçats ianquis per a assistir a les solemnitats organitzades a la memoria de les víctimes del «Maine».

Londres. — El nou ambaixador d'Espanya ha presentat les seves credencials amb el cerimonial de costum.

Wasington. — Notícies de Méxic tornen a acusar gravetat.

Es creu imminent la caiguda del general Huerta.

ESPECTACLES

Teatre Novitats

Gran Companyía del Teatre de la Sarçuela de Madrid. Avui diumenge, dues grandioses funcions. Tarde a dos quarts de quatre. 4 actes, 4. Primer «El duo de la Africana», Segón «Chateaux Margueaux», Tercer Exit sorollós

La Pirula

Nit a les nou en punt. Dos exitaços, 2. Primer «¡Si yo fuera rey...!» Segón

La Pirula

grandiosa presentació, l l, banda de gitanos, bandurries, nombrosa comparsería. Dilluns, tarde, a dos quarts de cinc, matinée extraordinari a preus económics, «El rey que rabió», Nit a un quart de deu. Hermós programa. Primer «Molinos de viento». Segón «La Pirula». Tercer «Junto al ribazo» Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Novitats

COMPANYIA DRAMATICA D'ENRIC BORRAS. Deu úniques funcions d'abonament,

DEBUT, DIA 14 DE MAIG

Queda obert l'abonament a la Administració del teatre d'onze a una, de quatre a sis i de dos quarts de deu a dos quarts de dotze.

Teatre Nou

Avui diumenge, tarde a dos quarts de quatre. Entrada, o'35. Primer «El gitanillo». Segón «La generala», 2 actes. A les 6. Entrada, o'35. La famosa opereta en tres actes «Eva», per Roser Aracil i Lola Arellano. Nit a dos quarts de deu. Entrada, o'35. Primer «Ladrón original». Segón L'opereta «Eva», per Roser Aracil. Dimecres, 7, benefici de Liuis Zanón,

Eldorado Teatre de Catalunya

Avui diumenge darrer dia

Darrer dia per tenir d'estrenarse el vinent dimarts aquesta grandiosa pel-lícola a Madrid. Avui 4 funcions, 4. Darrers al dematí a les onze, i a la tarde a dos quarts de quatre i a les sis, i a la nit a dos quarts de deu.

Quo Vadis?

Teatre Cómic

Avui diumenge, tarde, a les 3, senzilla. «El cabo primero». A les 4, especial. Primer «El duo de la Africana», per la Lopetegui i Gorgé. Segón L'estrena d'ahí

El nuevo testamento

A les 6, especial. Primer «El nuevo testamento». Segón «Molinos de viento», per Treseta Sànchez, Gorgé i Uliverri, Nit a dos quarts de deu, estraordinaria. Primer «Molinos de viento» Segón «El duo de la Africana», triomf personal de la Lopetegui i Gorgé. Tercer

El nuevo testamento

obra en la que hi pendrán part

Ursula López i Pep Bergés

Demá dilluns tarde funció popular, en la que hi pendrán part Agneta Lopetegui, Ursula López Pep Bergés i Pauet Gorgé. Dimarts «La comedianta». per A. Lopetegui, M. Gay i Gorgé. En estudi: «Las bayaderas».

Teatre Apol

Gran companyía Onofri. Avui diumenge, tarde a les quatre. Exit grandios del famós mimo drama historic en quatre actes i 13 quadres «Cubana ó la muerte de Maceo», banda de cornetes i tambors. Dos briosos cabalis. Nombrosa comparsería. Nit a dos quarts de deu, Moda selecta, Estrena de la famosa pantomima dramàtica en tres actes i deu quadres «Adúltera y martir». Presentació riquissima. Demá dilluns tarde a preus económics. «Adúltera y màrtir», Nit: «Cubana ó la muerte de Maceo».

Saturn Parc

Monumentals reformes. Els Sports més nous i importants que 's coneixen, «Wiching Waves», onades mágiques, l'sport de major éxit en els Parcs estrangers. «Urales», les montanyes russes més segures i emocionants d'immens recorregut i de gran atracció. «Tobogan» en canals ondulades i ascensor. «Aeroplans cautius», «Casa de destrucció», «Nou laberinte», «Sport Walk», «Formidables columpis elèctrics», «Ferro-carril miniatura», amb nous tunels. «Pim-pam-pum», «Tir automátic», «Tir de colom», «Màquines automàtiques» de totes clases. «Fenómens», la veritable geganta «Brunilda», de 2'25 metres d'alçada i la senyoreta «Mary» amb variadíssims tatuajes mai vistos a Espanya, «Tanogràf», l'invent teatral que ha obtingut major succés a París i Lóndres, amb patent d'invenció per a Espanya, «Skating Pink» gran pista coberta d'immillorables condicions, «Tubus de la rialla», nou sport que causa veritable xibarri, «Tir de cinyes», «Luxós kiosco bar» per a consumacions económiques. Elegant i espaiós café amb selecte esmerat i complert servei. Bonics kioscos de postals i bombons Immensa varietat de petites atraccions artístiques i deslumenadora il-luminació, Començarà diariament tardes i nits la reputada música del regiment de Alcántara.

Entrada de paseig 10 céntims.

Nota: Queden anulats tots els passis de la temporada anterior.

FRONTO COMTAL

Dos grans partits per a avui a dos quarts de cinc.
ROJOS: Millan, Teodoro.
BLAUS: Olamendi, Salazar.
Details per cartells.

Turó Park

Esplèndids jardins d'atraccions Concert per la Banda Caçadors de Barcelona, Putxinel-lis, Sardanes, cobla Sureda. A les 4, vuitena ascenció del capitá Solench en el globo de 26 metres

TURO PARK

Entrada, 25 céntims

ESTREM ORIENT en el TURO PARK

El Director ha rebut un telègrama de Orient per la telegrafía sense fils i firmat pel capità del vaixell anunciant que la Tribu composta de homes, dónes, nens, músics, ballarines i animals, han embarcat sense novitat continuant el seu viatge i que arribarán a Barcelona del dijous al divendres vinents. Sa presentació al públic será el dissabte, dia 10 del corrent.

Concerts

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 83 Telèfon 3068

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i nit a dos quarts de deu. Concerts per la Companyía varietés i grans espectacles de regal.

Cinematógrafs

CINES SANT PAU, 85 **DIANA** — ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general. . . . . . . 15 céntims.
Preferencia. . . . . 25 »

Avui diumenge, gran secció matinal de 11 a 1. Hermós programa. Exit de «El hogar tronchado», 615 m. Pathé, «La gratitud del àrabe», «El retrato de Bebé», darrer dia de «El becerro de oro», 1,036 m. Gaumont, «Sergio Panine», 625 m. Film d'Art, «La cabalgata de la muerte», 420 m. Aquila, «Cuando lea se rendirà», 594 m. Kog Bec, «El ausente», 830 m. Pathé i altres varies. Tarde desde dos quarts de quatre grans seccions. Escullit programa alternat. Nit variació i augment de programa.

dilluns dia popular de les grans estrenes entre altres «El hombre de la capa negra», 750 m. Nordisk. «Rosa blanca i rosa roja» 700 m. Vitagrahp, «Por el honor del séptimo», sensacional.

Gran cine saló Doré

Avui diumenge, sessió matinal de 11 a 1 amb un hermós programa de pel-lícoles i atraccions, entre elles «Los Harturs», que presentarán algúns dels seus balls, Sessions de quatre a dos quarts de nou. Nit funció complerta. Atraccions que alternarán «Las Floridas», 1-2-3-4 hermoses senyoretes, 1-2-3-4, amb els seus balls a transformació. Ovacions sens igual al colossal nombre «Los Satanelas», amb el seu decorat exprofés i riquíssima presentació únic i sol nombre en aquest genre. Entusiasme sense limits dels eminents artistes cantans i ballarins a transformació

LOS HARTURS

Los Harturs

Los Harturs

El millor programa de Barcelona

Harturs

SATANELAS

FLORIDAS

Harturs

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissabte menú corrent i vegetariá.

LA FAMA
Sastrería de M. Villanueva
Trajos a mida, de 40 a 100 ptes.
Trajos fets, » 25 a 40 »
Trajos de dril, » 12 a 35 »
6, Porta de l'Anjel, 6

Butlletí comercial

2 Maig de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista........	.....	28'97	.....
— xec..................	27'47	.....	27'47
París, xec	9'00	...	9'
Madrid y plasses banc., a 8 d. v.	....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	84'99	.....	.....
— — — — B...	82'20	.....	.....
— — — — C...	82'	.....	.....
— — — — D...	81'50	.....	.....
— — — — E...	81'15	.....	.....
— — — — F...	81'15	.....	.....
— — — — G. H.	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	101'	.....	.....
— — — — B...	103'70	.....	.....
— — — — C...	101'70	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— — — serie A...	.....	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títols Deute n. 1903 4-5...	.....	.....	.....
— — — 1900 A B C	94'59	94'	94'25
— — — 1907	94'	94'	94'50
— — — 1910	.....	92'	93'50
— — — 1912. ...	.....	92'50	93'
— — Maig 1899, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	93'75	.....	.....
— — Reforma 1905....	92'12	92'25	92'50
— — Mun. de Sarrià.	.....	99'	93'50
Emprèstit Diputació Prov.....	.....	100'	103'50
Port de Melilla y Xafarines...	.....	105'	105'50

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	91'50	94'75
— esp. Alm. Val. Tar	94'75	94'65	94'85
— Osca a Fr.ª, alt. lin.	.....	93'15	93'65
Mines Sant Joan Abadesses....	.....	78'50	79'
Tarragona a Barc. y Fransa...	.....	56'25	56'50
Madrid, Sarag. Alic. serie A..	104'75	104'75	105'
— — — B..	100'37	100'25	100'50
— — — C..	93'	93'65	93' 2
— — — D..	91'	91'	91'38
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'50	54'
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	60'50	61'
— — adherides..	76'	75'	76'25
Med. Zam. Or. Vigo, em 1882.	.....	53'50	50'75
— — — 1883.	.....	50'50	50'75
— — serie G y H.	.....	78'25	78'75
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres. Port. serie 1.ª.	.....	102'	102'50
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	91'50	92'
— totsels cent. Impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	103'25	103'75
Cariñena a Saragossa.........	.....	.....	.....
Olot a Girona...............	.....	.....	.....

Companyia General Tramvies.			
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ed..	.....	.....	.....
— Barc. Elec..	.....	93'25	.....
— —	.....	91'25	93'
Companyia Transatlàntica	90'	89'75	93'75
Canal d'Urgell.............	.....	92'	93'70
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	92'25
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	.....	.....
General Sucrera d'Espanya...	.....	100'	.....
Comp. Asfalts Asland........	.....	.....	100'5
— — preferents	.....	.....	.....
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1903.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona...	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	91'75	91'50	.....
Societat Catalana Gas	.....	.....	25'30
Foment Obres y Construc....	.....	.....	.....
Comp. Cotxes y Automòbils..	.....	96'35	95'25
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	98'50	97'75
Societat Valenciana Elec	.....	93'75	99'
Navegació y Industria.......	.....	101'25	101'
Societat Carbons de Berga ...	95'25	96'25	95'75

Accions

	Oper	QUEDA Diner	QUEDA Paper
Banc de Barcelona........ ...	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes..	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit...	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil...	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSÍ Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÀ, *Rambla del Mig 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes..............	80'81	81'07
Alacants, idem.........	101'20	103'75
Nords, idem..............	102'70	103'10
Orenses idem.............	.....	28'35
Colonials, idem.............	.....	.....
Andalusos, idem.............	.....	66'20
Cotons............ N. D.	.....	.....
Catalanes.............	.....	.....

Borsí de la tarda

Interior, fi de mes pròxim.	80'77	80'75
Alacants, idem..............	100'50	100'60
Nords, idem..............	103'05	103'40
Orenses, idem..............	.....	28'95
Colonials idem..............	.....	.....
Andalusos, idem ...	.....	66'50
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba......	.....	.....
Cotons. .... N. D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'50 a 8'60
Isabels........................	11'50 —
Unses........................	8'45 —
Or de quatre duros...........	8'40 —
Or de un y dos duros.........	7'50 —
Dollars....	11'50 —
Lliures esterlines...........	27'25 a 27'3
Francs........................	8'75 a 8'80
Marcs........................	133'50 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	.....
— fi de mes	80'65
— — pròxim..........	.....
Amortisable 5 per 100	.....
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	.....
Accions Tabacalera..	.....
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents...	.....
— ordinaries............	.....
— obligacions..........	.....
Francs	.....
Lliures	.....

Artritismo
Dolors
Reumatismo
Gota
Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL
PEL
Depuratiu Richelet

PURIFICADOR | REGENERADOR DE LA SANG

EN VENDA:
Totas les Farmacies y Droguerles

Dipositari general pera tota Espanya:
Don Francisco LOYARTE
Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN
— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

EGMAR

La llegítima lámpara EGMAR porta 'l seu nom grabat sobre 'l cristall, y en defenca del propi interés los compradors convé que no aceptin las lámparas que no tingan aquesta marca Superior en ECONOMIA de fluid. Superior en FORTALESA, única resistent les mes fortes trepidacions. Superior en DURACIO.

'S VEN A TOT-ARREU

DE FILAMENT ESTIRAT

A. E. G. Thomson Houston, ibérica S. A.
Barcelona Oficina de venda, Ronda de la Universitat, núm. 22
Oficina de Instalacions, Aragó, número 258

Sang, sa Curació
amb el renomenat
Depuratiu Nosfeu
radical de les malalties que provenen de vicis de la sang com son «Brians», «Escrófules»; «Eczemas», «Granos», etc. 4 pessetes frasc.

Estómag
sà «Cor» content, useu la «Digestolina» i trobareu aixís remei. 5 ptes. tubu.
Dipósit i instruccions a casa de l'autor, Sepulveda, 170. — Barcelona.

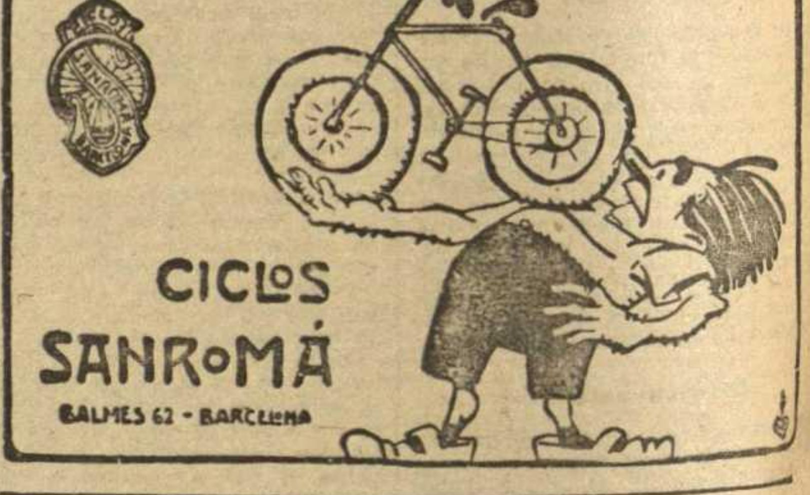

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONOMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, numero 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

DOLOR
reumátic, inflamatori o nirviós. Se cura amb el tant acreditat
Duval
que amb tant felís éxit ven la Farmacia Martínez, carrer Robador, (cantonada al de Sant Rafel). Enviu a provincies.

MAL de CAP
NEURALGIES
i tota classe de **DOLOR NIRVIÓS**
CALMA a l'acte i CURA amb totas seguretat amb les célebres
Tabletas KAMNOL
1 pta. estoig d'alumini amb 12 dosis, en totes les farmacies.—Detalls i prospectes
Farmacia Morató: Passeig Sant Joan, 77. - BARCELONA

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris industrials i comerciants desde 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y part in livises, y sobre gotres, plano carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4, entressol.

Herpes (Brians)
LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÈTIQUES de BORRELL, preparades per Borrell curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat aquelles persones que tenien molt arrelats els brians y que cada estiu canvien de països buscant l'aigüas sulfuroses, sense lograr curarse.
Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT NUMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón.

Bodes i Bateigs
Capses i bossetes per a dolços. Preus molt económics. FÁBRICA I DESPATX carrer de Sant Pau, 38

Esqueles mortuories
SE REBEN
A l'Administració fins a les deu de la nit
A l'impremta fins a les tres de la matinada
PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

LA PRIMAVERA
5 PLAÇA UNIVERSITAT, 5
REBUDES LES NOVETATS D'ESTIU
MONSTRUOSA LIQUIDACIÓ
DE TIRES BRODADES, ROBA BLANCA FETA, BRUSES, ESTORS, CORTINETES, TAPETS, REFAJOS I VESTITS BRODATS, PROCEDENTS D'UNA IMPORTANT FABRICA EN LIQUIDACIO
PREUS sens COMPETENCIA